

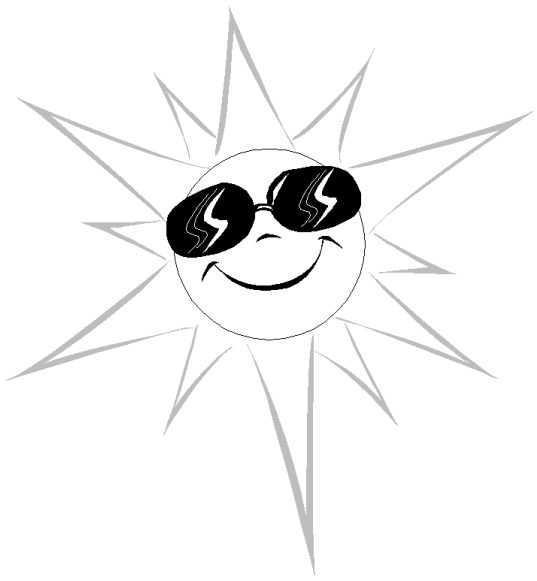
Základná škola, Krosnianska 2, Košice

Školský vzdelávací program

Školský rok : 2016/2017 pre ročníky: 3., 4., 7., 8., 9.,

vypracovaný v súlade so:

- **Štátnym vzdelávacím programom pre I. stupeň ZŠ v SR ISCED 1 - primárne vzdelávanie /r. 2008/**
- **Štátnym vzdelávacím programom pre II. stupeň ZŠ v SR ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie /r. 2008/.**

Školský vzdelávací program

Názov – motto : **“Naučme sa učiť – učíme sa pre život”**

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**

ISCED 2

Dĺžka štúdia: **9 rokov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ: **Základná škola, Krosnianska 2, Košice**

Názov školy: Základná škola, Krosnianska 2, Košice

Adresa: ZŠ Krosnianska 2, 040 22 Košice

IČO: 35546867

Riaditeľ školy: Mgr. Júlia Špilárová

Koordinátor pre tvorbu ŠKVP: Ing. Viera Tutková

Ďalšie kontakty: 055/6712526

e - mail: skola@zskrosnianke.edu.sk

web: www.zskrosnianke.edu.sk

Zriaďovateľ: Mesto Košice

Názov: Magistrát mesta Košice

Adresa: Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice

Kontakty: 055/6419217

Platnosť dokumentu:

od: 01. 09. 2016

do: 31. 08. 2017

Podpis riaditeľa:

I. Všeobecná charakteristika školy

1 Veľkosť školy

Škola je plneorganizovaná. Výučba prebieha v jednosmennej prevádzke. Vznikla 1. 8. 1980 ako druhá ZŠ na novopostavenom sídlisku Dargovských hrdinov v Košiciach.

Pôvodne 18 triedna škola bola stavebnými úpravami kapacitne rozšírená na 26 učební.

Súčasný počet žiakov je 587 z toho na I. stupni 291 žiakov a na II. stupni 296 žiakov. Priemerný počet žiakov na jednu triedu je 22, 57 žiakov.

Škola má 26 tried / 13 tried ISCED 1, 13 tried ISCED 2./

Počet tried podľa ročníkov:

1. ročník – 3 triedy
2. ročník – 4 triedy
3. ročník – 3 triedy
4. ročník – 3 triedy
5. ročník – 3 triedy
6. ročník – 3 triedy
7. ročník – 3 triedy

8. ročník – 2 triedy

9. ročník – 2 triedy

2 Charakteristika žiakov

Naša škola je už od školského roku 1983/1984 zameraná na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov. Začínalo sa s výučbou ruského jazyka v treťom ročníku a výučbou anglického, resp. nemeckého jazyka v piatom ročníku. V súčasnosti vyučujeme : anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk a ako jediná škola v Košiciach španielsky jazyk aj ako prvý cudzí jazyk už desiaty rok.

Výučbu cudzieho jazyka realizujeme už od 1. ročníka. Z tohto dôvodu našu školu navštevujú nielen žiaci z nášho obvodu, ale aj žiaci z iných obvodov v rámci mesta a žiaci z príľahlých obcí.

Škola pripravuje žiakov pre život v 21. storočí.

Spádová oblasť žiakov patriacich na ZŠ Krosnianska 2 sú ulice na sídlisku Dargovských hrdinov a časti ulíc MČ Košická Nová Ves : Buzulucká, Čerešňová, Furčianska, Herlianska, Charkovská, Krosnianska 1-39, Lupkovská, Mliečna, Ortváňová, Ovručská /okrem č. 4,6,8/, Poľná, Trnková, Vínová, Zupkova.

Žiaci v 3., 4., 7., 8., a 9., ročníku sa vzdelávajú podľa Školského vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre I. stupeň ZŠ v SR ISCED 1 - primárne vzdelávanie /r. 2008/ a Štátnym vzdelávacím programom pre II. stupeň ZŠ v SR ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie /r. 2008/.

Tradične zápis do 1. ročníka na našej škole prebieha slávnostnou formou . Uskutočňuje sa v spolupráci s príľahlými materskými školami a za účasti školského psychológa z CPPaP.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú začlenení v bežných triedach, v ktorých sa vzdelávajú podľa vypracovaných IVVP.

Naším princípom je :

- ✓ naučiť žiakov učiť sa
- ✓ učiť žiakov kriticky a tvorivo myslieť
- ✓ naučiť žiakov argumentovať
- ✓ viesť žiakov k tvorivosti
- ✓ rozvíjať u žiakov schopnosť komunikovať s rovesníkmi štátov EÚ
- ✓ odstraňovať bariéry rasovej, sociálnej a náboženskej diskriminácie
- ✓ pohotovo, rýchlo a účinne riešiť problémy v kolektíve žiakov a učiteľov

3 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvorí 39 pedagógov a 8 vychovávateľiek ŠKD, ktorí spĺňajú pedagogickú a odbornú spôsobilosť a svoju prácu vykonávajú zodpovedne a na vysokej profesionálnej úrovni.

Mnohí učitelia si rozširujú svoje vzdelanie a zúčastňujú sa jednorazového a priebežného vzdelávania v mnohých vzdelávacích inštitúciách a aj vzdelávania organizovaného školským úradom.

Pedagógovia si zvyšujú kvalifikáciu absolvovaním ďalšieho vzdelávania. V škole pracuje výchovný poradca, ktorý sa venuje žiakom so ŠVVP a pôsobí ako poradca pri výbere strednej školy. Problémy žiakov so ŠVVP rieši školský psychológ, asistent učiteľa a špeciálny pedagóg.

Učitelia pracujú aj ako koordinátori Univerzálnej prevencie, Environmentálnej výchovy, Ľudských práv, Finančnej gramotnosti, Globálneho vzdelávania, Bezpečne na internete a Zdravej školy.

Ďalej učitelia spolupracujú s VŠ – PF UPJŠ ako cviční učitelia, s CVČ Domino, kde sú členmi OK a KK predmetových olympiád. Spolupracujeme s Miestnym úradom MČ Dargovských hrdinov a MČ Košická Nová Ves, Mestskou políciou, U. S. STEEL Košice, pobočkami MKM, PZ SR a Colnou správou SR, HaZZ, FNŠP, Štátnymi lesmi, CPPaP, ŠCPPaP, KOSIT Košice, tanečnou školou METEOR pobočkou Červeného kríža.

4 Organizácia prijímacieho konania

Do tried 1. ročníka prijímame žiakov podľa pokynov zriaďovateľa. Prednostne prijímame žiakov z obvodu školy určeného VZN MZ MMK. Do všetkých ročníkov prijímame aj žiakov z iných obvodov na základe žiadosti rodičov a organizačných možností školy. Dlhodobo sa stretávame s veľkým záujmom o štúdium na našej škole. Z kapacitných dôvodov nevieme umiestniť všetkých žiakov, ktorí sa zapíšu na našu školu.

Tradične zápis do 1. ročníka na našej škole prebieha slávnostnou formou. Uskutočňuje sa v spolupráci s príslušnými materskými školami a za účasti školského psychológa z CPPaP.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú začlenení v triedach na základe pedagogicko-psychologického vyšetrenia a súhlasu rodičov.

5 Dlhodobé projekty

Naša škola je zapojená do viacerých projektov:

Cesta, EKOPAKY, Detský čin, PEER skupiny, Škola podporujúca zdravie, Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – digi škola, Podpora výučby ŠPJ v ZŠ, Škola bez alkoholu, drog a cigariet, The school theatre, Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ, Bezpečná škola, projekt Interaktívny spôsob výučby, projekt Záložka, Zvyšovanie kvality vzdelávania v ZŠ A SŠ s využitím elektronického testovania, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety, Aktivizujúce metódy vo výchove, Národný projekt – Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovanie patologických javov v školskom prostredí, Nové trendy – vzdelávanie ANJ v ZŠ, Educate Slovakia, Inovácia vzdelávacieho programu košických ZŠ, SME v škole – osobnostný a sociálny rozvoj, SME – etická výchova, Moja prvá škola.

Spolupracujeme s našimi a zahraničnými školami a organizáciami, organizujeme jazykovo-poznávacie pobyty žiakov a učiteľov, stretnutia a akcie s významnými osobnosťami kultúrneho a spoločenského života. Realizujeme mnohé projekty a programy rôzneho zamerania a charakteru.

6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spoluprácu s rodičmi realizujeme prostredníctvom rodičovských združení, Rady školy a osobných stretnutí. Organizujeme spoločné aktivity, činnosti a podujatia.

Rodičia sponzorsky prispievajú na školy v prírode, lyžiarsky výcvik a kancelárske potreby, IKT /venovali škole zánovný nábytok, žalúzie, nákup farieb, koberce/. Rovnako aj mnohé spolupracujúce inštitúcie škole darovali funkčnú výpočtovú techniku.

Rada rodičov, rodičia

- ✓ sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov
- ✓ majú možnosť sledovať priebežné výchovno-vzdelávacie výsledky prostredníctvom IZK
- ✓ sú informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webovej
- ✓ stránky školy alebo priamo e-mailom
- ✓ možnosť konzultácií
- ✓ možnosť zúčastniť sa vyučovacieho procesu

- ✓ škola je otvorená všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti
- ✓ spolupráca s rodičmi na školskom vzdelávacom programe
- ✓ triedne aktívy rodičovského združenia sa konajú 5 x ročne

Rada školy

- ✓ 11-členná , 4 volení zástupcovia rodičov, 2 zástupcovia (volení) zamestnancov školy, 1 volený zástupca nepedagogických zamestnancov, 4 zástupcovia (delegovaní) zriaďovateľa
- ✓ práca sa riadi Štatútom rady školy, harmonogramom a plánom svojej činnosti
- ✓ vyjadruje sa k činnosti, organizácii a dokumentom školy

Materské školy

- ✓ Škola úzko spolupracuje s MŠ Poľná 1, MŠ Ovručská 14, MŠ Zupkova 37
- ✓ vzájomne otvorené hodiny
- ✓ spoločné športové súťaže, tvorivé dielne a iné aktivity
- ✓ využívajú školský areál, telocvične a naopak
- ✓ naši prváci využívajú dopravné ihriská pri MŠ

CPPPaP Zuzkin park 10, Košice

- ✓ Žiakov vyšetruje Mgr. S. Olejniková
- ✓ spolupráca v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP
- ✓ v oblasti profesijnej orientácie a v oblasti primárnej prevencie

Zriaďovateľ- Mesto Košice

- ✓ spolupráca s Mestom Košice je zabezpečovaná prostredníctvom referátu škôl, športu a mládeže oddelenia strategického rozvoja

MÚ MČ sídlisko Dargovských hrdinov

- ✓ oblasť kultúrno-spoločenská, športová

CVČ Orgovánová 5, Košice

- ✓ kultúrno - spoločenské aktivity, súťaže
- ✓ krúžková činnosť
- ✓ voľno časové aktivity žiakov

Slovenský Červený kríž

- ✓ školenia a súťaže žiakov a učiteľov

7 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola má po stavebných úpravách 26 kmeňových tried, odborné učebne, 2 telocvične. V roku 2016 sme zriadili zrušením kabinetov 3 učebne na delené vyučovanie cudzích jazykov. Máme zriadené odborné učebne a efektívne využívame: 1 učebňu informatiky s 20 počítačmi a 1 jazykové laboratórium s 21 notebookmi s prístupom na internet. Využívame 7 počítačov v administratíve školy, 2 počítače pre ŠKD, 8 výučbových notebookov, 17 dataprojektorov, 9 interaktívnych tabúl a 11 notebookov slúži učiteľom, ktoré získali z úspešných projektov, školské laboratóriá chémie a fyziky a 1 odbornú učebňu na vyučovanie cudzích jazykov. Učitelia využívajú 9 kabinetov, ktoré sú odborne zamerané. Na krúžkovú činnosť využívame cvičnú kuchynku. Zriadili sme aj spoločenskú miestnosť, v ktorej sa využíva interaktívna tabuľa a dataprojektor. V našich priestoroch máme umiestnenú pobočku Knižnice pre deti a mládež, ktorá je využívaná našimi žiakmi a deťmi z okolitých materských škôl.

Na telesnú výchovu/telesnú a športovú výchovu slúžia 2 telocvične/ veľká a malá/, 3 ihriská /futbalové, hádzanárske a volejbalové/ a atletická dráha.

Technický stav učební, kabinetov a sociálnych zariadení je síce udržiavaný, napriek tomu do budúcnosti počítame s rekonštrukciou dievčenských sociálnych zariadení, ktoré sú v pôvodnom stave a z dôvodu bezpečnosti a ochrany žiakov je nutné ich zmodernizovať. Chlapčenské toalety už boli zrekonštruované.

V nevyhovujúcom technickom stave je atletická dráha a futbalové ihrisko. Vonkajšiu fasádu budovy, okná, a gumolity v učebniach budeme riešiť v rámci finančných možností školy a zriaďovateľa.

Učebné pomôcky sú vo väčšine vyhovujúce, pravidelne v rámci finančných možností dokupujeme moderné učebné pomôcky a výukové programy. Škola má nedostatok nových učebných pomôcok, tie ktoré máme sú väčšinou staré a po dobe životnosti.

Zrealizovali sme rekonštrukciu telocviční, šatní, prechodovej chodby ku školskému bazénu / obloženie azbestových stien sadrokartónom/, zateplenie strechy a vymaľovanie fasád telocviční.

Triedy sú vybavené novým žiackym nábytkom /žiacke lavice a stoličky, stoly a stoličky pre učiteľov/. Vymenili sme staré tabule za nové /keramické/. V štyroch triedach sme úplne vymenili gumolit, v dvanástich bola uskutočnená ich čiastočná výmena. Doplnili sme materiálne vybavenie kabinetu telesnej a športovej výchovy učebnými pomôckami za 3 735,80 €. Pre vystúpenia divadelného krúžku Butterfly sme dali vyrobiť drevené pódium a inštalovali sme osvetlenie. Svojpomocne sme vymenili podlahu v zborovni za plávajúcu a vymaľovali sme ju.

Počas školského roka boli vymaľované chodby školy a triedy s pomocou rodičov. Obnovili sme výzdobu chodieb.

V rámci úspešných projektov a sponzorov sme získali počítače, notebooky, interaktívnu tabuľu, fotoaparáty a kameru.

Neoddeliteľnou súčasťou školy je školský bazén, ktorý slúži školop povinnej mládeži celého sídliska Dargovských hrdinov. Realizuje sa v ňom základný plavecký výcvik žiakov 3. ročníka a výučba plávania v rámci hodín telesnej výchovy v 1. až 4. ročníku a krúžkovej činnosti. V priestoroch školskej plavárne sme vymenili dvere so zárubňami a zakúpili nové sušiče vlasov pre žiakov. Spojovacia chodba na plaváreň bola vymaľovaná a rovnako bola zrealizovaná nová výzdoba interiéru plavárne.

Škola zabezpečuje prevádzku školského klubu detí v 8 oddeleniach ŠKD. V nich sa realizuje činnosť žiakov v popoludňajších hodinách. Na základe požiadaviek rodičov poskytuje v nevyhnutných prípadoch pobyt deťom v ŠKD aj ráno od 6. 00 – 7.45 hod./ 2 oddelenia rannej služby ŠKD/ a popoludní od 15.30 - 17.00 hod. /dlhá služba ŠKD/.

Priestorové zázemie školy dopĺňa: riaditeľňa, kancelárie ZRŠ, zborovňa, kancelária hospodárky, rozhlasová miestnosť, sklady učebníc a náradia, učiteľská knižnica, spoločenská miestnosť pre zamestnancov, školský bufet a nápojový automat.

Súčasť školy tvorí vonkajšie a vnútorné átrium, ktoré sa využíva na relaxačnú činnosť žiakov počas vyučovania a v rámci činnosti ŠKD. O zeleň v átriách sa starajú žiaci školy pod vedením učiteľov.

Počítali sme s komplexnou rekonštrukciou budovy školy z prostriedkov EÚ v rámci projektu ROP- ky podaného naším zriaďovateľom Mestom Košice, vďaka ktorému sa malo skvalitniť vyučovacie prostredie a znížiť energetická náročnosť prevádzky školy. Tento projekt však bol neúspešný z dôvodu chybných procesov vo verejnom obstarávaní, ktoré realizoval zriaďovateľ.

Rozľahlé priestory chodieb školy, ktoré sú zariadené školským nábytkom, sa využívajú aj pre školskú a mimoškolskú činnosť. Oddychové zóny chodieb sú vybavené sedacími súpravami a slúžia na oddych žiakom, učiteľom a rodičom. Kvetinová výzdoba na chodbách skultúrňuje a spríjemňuje pobyt detí v škole. Zeleň dopĺňa aj bohatá interiérová výzdoba školy.

V priestoroch školy pôsobí pobočka Knižnice pre deti mládež, ktorá okrem svojej činnosti spolupracuje s učiteľmi školy pri aktivitách počas výučby a organizuje besedy žiakov s autormi detskej literatúry.

Súčasťou školy je školská jedáleň, ktorá denne pripravuje vyše 516 jedál pre žiakov a zamestnancov školy. Vďaka chutne pripravovanej zdravej a pestrej strave podľa noriem poskytujeme so súhlasom zriaďovateľa obedy aj cudzím stravníkom.

8 Škola ako životný priestor

Našou snahou je, aby žiaci trávili pobyt v škole v útulnom, príjemnom a čistom prostredí. Triedni učitelia spolu so žiakmi sa starajú o pridelenú triedu. Za pomoci rodičov boli vymaľované triedy, dvere, okná a priestory chodieb. Vo vestibule školy máme informačné tabule, ktoré informujú o realizovaných a pripravovaných aktivitách školy. Máme zriadenú školskú galériu DÚHA, v ktorej sa prezentujú žiaci so svojimi prácami.

Rodičia majú prehľad o ponuke všetkých 33 záujmových útvarov, ktoré škola poskytuje prostredníctvom CVČ DOMINO a 4 školských krúžkoch. Na nástenných tabuliach prezentujeme dosiahnuté výsledky, ktoré žiaci získali v súťažiach a olympiádach.

Celková výzdoba školy je tematicky zameraná na ročné obdobia a priebežne inovovaná. V rámci humanizácie školského prostredia a priaznivej školskej klímy sme upustili od klasického zvonenia.

9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú pravidelne kontrolované Pracovnou zdravotnou službou.

Pravidelne na začiatku každého školského roka, ale aj počas celého roka podľa udalosti, sú žiaci, všetci zamestnanci školy a rodičia poučení o pravidlách bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v škole.

Zamestnanci absolvujú raz za 2 roky pravidelné školenia o Bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiarom. Komisia BOZP kontroluje raz ročne podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V zmysle zákona sa vykonávajú pravidelné revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov, telocvičného náradia a ďalších strojov a zariadení školy. Podľa výsledkov odstraňujeme zistené nedostatky.

Zabezpečujeme aktívnu ochranu detí pred sociálno-patologickými javmi, monitorujeme správanie žiakov a v prípade podozrenia z týrania, šikanovania a drogových závislostí operatívne riešime problémy v súčinnosti s rodičmi, CPPPaP, ÚPSVaR a políciou. Na zaistenie bezpečnosti žiakov škola využíva inštalovaný kamerový systém.

Vo Vnútornej poriadku školy pre žiakov sú stanovené práva a povinnosti žiakov, osobitne sú určené povinnosti žiakov v oblasti ochrany zdravia na vyučovaní a na školských akciách /VEV/.

Pre odborné učebne sú vypracované špeciálne poriadky. Žiakov pravidelne poučujeme pred prázdninami, exkurziami, školskými výletmi, cvičeniam v prírode, či pri presune mimo školy.

Na bezpečnosť žiakov počas vyučovania dozerajú učitelia podľa rozpisu dozorov na chodbách, pri školskej bráne a v školskej jedálni. Pred každou akciou, ktorá sa koná mimo školy – výlety, exkurzie, LVK, plavecký výcvik, ŠvP sú žiaci poučení o bezpečnosti a správaní sa počas cestovanie a pobytu na danom mieste.

Pred uskutočnením plánovaných podujatí /školské výlety, exkurzie, lyžiarsky výcvik, ŠvP a plavecký výcvik/ sú žiaci oboznamovaní so špecifickými zásadami bezpečnosti.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

„Koľko jazykov vieš, toľkokrát si človekom“

Od vzniku našej školy sa zameriavame na výučbu cudzích jazykov. Od roku 1980 to bol predovšetkým ruský jazyk, po spoločenských zmenách sa prioritou stali anglický a nemecký jazyk.

Ako jedna z prvých škôl v Košiciach sme začali vyučovať prvý cudzí jazyk už v 1. ročníku ZŠ. K uvedeným trom jazykom pribudli neskôr francúzsky a španielsky jazyk. V rámci prebiehajúcej školskej reformy sa profilujeme ako škola, v ktorej sú cudzie jazyky dotované zvýšeným počtom vyučovacích hodín počas týždňa. Druhý cudzí jazyk/podľa výberu/ sa u nás učí od 6. ročníka.

Máme záujem naďalej pokračovať v tejto tradícii a našim cieľom je, aby absolvent našej školy ovládal 2 cudzie jazyky. Plánujeme rozšíriť ponuku cudzích jazykov o ďalšie svetové jazyky.

Od 1.9.2015 pôsobí v našej škole elokované pracovisko JŠ Užhorodská 8 v Košiciach. Vyučujeme jazyky: anglický, španielsky a čínsky. Výučbu anglického a španielskeho jazyka

realizujú kvalifikovaní zamestnanci našej školy. Záujem o výučbu je predovšetkým zo strany žiakov ale aj dospelých.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjame komunikačné schopnosti žiakov, pestujeme ich kultivovaný ústny a písomný prejav, oboznamujeme ich s najnovšími technológiami v oblasti IKT, rozvíjame u žiakov sociálne, kultúrne, občianske a podnikateľské kompetencie. Vedeeme našich absolventov k celoživotnému učeniu sa a systematickému získavaniu poznatkov, vedomostí a schopností.

Multikultúrny svet si vyžaduje mladých ľudí, ktorí sa dokážu občiansky začleniť a profesionálne uplatniť v ktorejkoľvek spoločnosti. Ako členský štát EÚ máme záujem pripraviť kreatívnych, mysliacich, samostatných, tvorivých a všestranne rozvinutých absolventov s demokratickými a humanistickými hodnotami.

1 Pedagogický princíp školy

Program primárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Vzdelávanie na prvom stupni je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie (ktoré už uplatňuje špecifickejší predmetovo-disciplinárny prístup).

Súčasťou cieľového programu je aj včasná korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. (včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení).

Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať u žiakov zodpovednosť za vlastné učenie sa a poskytnúť im **príležitosti objaviť a rozvinúť ich schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami**, aby získali podklad pre optimálne **rozhodnutie o ďalšom - vyššom sekundárnom vzdelávaní**.

1.1 Ciele výchovy a vzdelávania:

- zvyšovať podiel komunikatívnej zložky vo výučbe cudzích jazykov a vo výmenných zahraničných pobytoch
- zvyšovať úroveň výchovno-vzdelávacej práce v jednotlivých stupňoch vzdelania a pripraviť pre život všestranne vzdelaného, slušného a morálneho človeka
- zlepšovať vzájomnú komunikáciu, spoluprácu a informovanosť medzi školou a rodičmi
- profil absolventa je obrazom zamerania školy /učiť sa pre život, vedieť a chcieť sa učiť, posilňovať sebadôveru a schopnosť riešiť životné situácie, viesť žiakov k aktívnemu občianstvu, aby vedeli vedomosti uplatniť v praxi, získané znalosti rozvíjať pre všeobecný pokrok/
- zabezpečiť podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní rozšíriť ponuku výučby cudzích jazykov podľa požiadaviek verejnosti a personálnych možností v rámci elokovaného pracoviska JŠ.

1.2 Ďalšie ciele:

- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov
- podporovať odborný a profesijný rast učiteľov
- formovať osobnosť a záujmy žiaka
- podporovať tvorivosť a emocionálnu inteligenciu žiakov
- vytvárať podmienky pre rozvoj nadania, talentu a schopností žiakov
- formovať hodnotový systém a rozvíjať funkčnú gramotnosť žiakov
- motivovať žiakov k zodpovednosti, aby prejavili záujem o vlastné vzdelávacie výsledky
- viesť žiakov ku kritickému, tvorivému, konštruktívnemu a logickému mysleniu a rozvíjať u nich schopnosti analyzovať, zovšeobecňovať, triediť, hodnotiť a sumarizovať
- naučiť žiakov pracovať v tíme, rešpektovať jeden druhého a komunikovať navzájom, rozvíjať sociálne kompetencie
- rozvíjať u žiakov schopnosť vyhľadávať informácie, vedieť ich triediť, kategorizovať, spracovať a správne využívať v živote
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a k rešpektovaniu práv iných ľudí
- vytvárať dobré medziľudské vzťahy, dobrú pracovnú klímu, vzájomnú úctu a toleranciu vo vzťahoch žiak – žiak, žiak – učiteľ a učiteľ – učiteľ

- vo vyučovacom procese zaviesť a uplatňovať nové formy a metódy práce k nadobúdaniu kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami žiaka a využívať efektívne stratégie vzdelávania
- zapojiť sa do ďalších medzinárodných projektov
- zintenzívniť spoluprácu s rodičmi, miestnym úradom sídliska Dargovských hrdinov, blízkymi materskými školami

1.3 Zameranie školy

Sme školou s dlhoročnou tradíciou rozšírenej výučby cudzích jazykov. Každoročne naši žiaci dosahujú výborné výchovno-vzdelávacie výsledky. Všetci naši absolventi úspešne pokračujú v štúdiu na gymnáziách a stredných odborných školách.

Naši žiaci získavajú veľmi dobré umiestnenia v predmetových olympiádach ale deviataci sú Testovaní 9 menej úspešní predovšetkým z dôvodu, že najlepší žiaci nám každoročne odchádzajú do osemročných / po 5. ročníku / a bilingválnych / po 8. ročníku / gymnázií.

Ako jedna zo sídliskových škôl môžeme sa tešiť záujmu zo strany rodičov umiestniť dieťa do našej školy aj napriek demografickému poklesu. Súvisí to s kvalitnou prácou nášho pedagogického zboru, dobrými vzdelávacími výsledkami, ktoré naši žiaci zúročujú pri ďalšom štúdiu na stredných školách. Našou prioritou je pripraviť žiaka tak, aby mal potrebné vedomosti a zručnosti, ktoré by vedel správne použiť pri ďalšom štúdiu na strednej škole. Chceme vychovať človeka vytrvalého, tvorivého, schopného pracovať a komunikovať v tíme a prezentovať svoju prácu na verejnosti. Žiakom vstúpujeme lásku k svojej vlasti, vedieme ich k hlbšiemu poznaniu kultúry a histórie. Všetky tieto hodnoty žiaci získavajú nielen v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu, ale aj v rámci záujmovej činnosti vo svojom voľnom čase.

Žiaci našej školy získajú absolvovaním 4. ročníka **primárne vzdelanie** a ukončením 9. ročníka získajú **nižšie sekundárne vzdelanie**.

2 Stupeň vzdelania

2.1 Primárne vzdelávanie - I. stupeň ZŠ

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania.

Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech.

Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím.

V tomto veku je pre deti dôležitá možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky prostredníctvom hry a učenia sa v skupine rovesníkov. Osobitne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo tvorí základ pre rozvoj gramotnosti.

Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti.

Program primárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupine, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti zo vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Vzdelávanie na prvom stupni je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie, ktoré uplatňuje špecifickejší predmetovo-disciplinárny prístup.

Súčasťou cieľového programu je aj včasná korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení).

Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh a založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie.

2.1.1 Ciele primárneho vzdelávania

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie
- vytvárať u žiakov základy gramotnosti prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov
- vyvážene rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov a podporovať ich prosociálne správanie, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom mesta a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí a k pestovaniu duchovno-kultúrnych hodnôt
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

V etape primárneho vzdelávania sú za **kľúčové kompetencie považované**: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Osvojovanie kľúčových kompetencií je dlhodobým a zložitým procesom, ktorý začína v predprimárnom vzdelávaní, pokračuje v primárnom a sekundárnom vzdelávaní a postupne sa

dotvára v ďalšom priebehu života. Celoživotne sa rozvíjajúce kľúčové spôsobilosti potrebuje každý jednotlivec na osobné uspokojenie a naplnenie, na rozvoj osobnosti, na aktívne občianstvo a na uplatnenie sa vo svete práce.

Výber kľúčových kompetencií vychádza z európskeho referenčného rámca kľúčových spôsobilostí, ktoré sú rozpracované s ohľadom na hodnoty a potreby nášho školského systému. Kľúčové spôsobilosti sú viacúčelové, lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote.

Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy a programové aktivity uskutočňované v škole ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti.

2.1.2 Profil absolventa primárneho stupňa

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu 4. ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania ďalej pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

Absolvent programu primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základ pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilosti.

Absolvent primárneho vzdelávania našej školy dosiahne **kľúčové spôsobilosti**, ktoré tvoria základ pre ďalšie vzdelávania žiaka:

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**

- ✓ vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- ✓ dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✓ rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,

- ✓ na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
 - ✓ chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
 - ✓ v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,
- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**
 - ✓ používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
 - ✓ je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,
- **kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
 - ✓ vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
 - ✓ ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
 - ✓ dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
 - ✓ dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
 - ✓ vie používať rôzne vyučovacie programy,
 - ✓ získal základy algoritmického myslenia,
 - ✓ chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
 - ✓ vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.
- **kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa**
 - ✓ má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
 - ✓ uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
 - ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
 - ✓ uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,
- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**

- ✓ vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- ✓ pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- ✓ pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

- **osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)**

- ✓ má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- ✓ uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- ✓ dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- ✓ uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- ✓ dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- ✓ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- ✓ má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- ✓ dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- ✓ uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

- **kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**

- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✓ dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ✓ rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,

- ✓ ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- ✓ pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ✓ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2.1.3. Vzdelávacie oblasti primárneho vzdelávania

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 1.cudzí jazyk: ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATICKÁ VÝCHOVA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	PRÍRODOVEDA VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ VÝCHOVA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do dvoch skupín **slovenský jazyk a literatúra a anglický jazyk**. Vyučovanie cudzieho jazyka /anglický jazyk/ sme zaviedli už od 1. ročníka /nový predmet/ s časovou dotáciou 2 vyučovacích hodín v 1. a 2 ročníku.

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov, ktoré síce boli deklarované aj v minulosti, ale ich uskutočňovanie bolo vytláčané tendenciou obsiahnuť pomerne veľkú sumu jazykových pojmov na vysokej úrovni abstrakcie, ktorá bola v školskej praxi často sploštená do samoúčelného bifľovania sa jazykových pojmov bez dostatočnej schopnosti aktívne využívať vedomosti z jazyka pri vlastnej produkcii písaných či hovorených komunikátov.

Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti :

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- ✓ podpore sebadôvery každého žiaka;
- ✓ osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí;
- ✓ príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- ✓ zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- ✓ pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- ✓ vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov;
- ✓ zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- ✓ nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických citení a vnímaní;
- ✓ pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- ✓ k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Cudzie jazyky naopak prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie.

Cudzí jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Matematika a práca s informáciami

Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách. Je rozpracovaná na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti aplikácie matematických poznatkov v praxi.

Informatická výchova podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh a overovať ich s použitím IKT. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Cieľom učebného predmetu **matematika** na 1. stupni ZŠ je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov. Presnejšia špecifikácia cieľov:

Cieľom **informatickej výchovy** na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku majú žiaci získať základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa žiaci zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Príroda a spoločnosť

Príroda a spoločnosť sú dve navzájom prepojené súčasti nášho života, ktoré zaujímajú žiakov už od predškolského veku. Žiaci si uvedomujú priestor okolo seba, prírodu, ľudí, kultúru a to všetko vo vzájomnom vzťahu a navzájom sa ovplyvňujúce. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, zaujímajú sa o svet okolo seba a o jeho fungovanie, hľadajú príčiny fungovania, skúšajú a učia sa pri tom. Postupné oboznamovanie sa s prírodnými a spoločenskými javmi a zákonitosťami v súlade s prírodovedným a spoločenskovedným poznaním je umožnené v tomto stupni vzdelávania takým spôsobom, ktorý u žiaka rozvíja aj procesúalnu stránku samotného poznávacieho procesu.

Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, rozumel a snažil sa ich vysvetliť. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie poznávacej zvedavosti a skúmanie javov a udalostí, ktoré sú spojené so samotným a jeho bezprostredným životným prostredím. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností, napríklad v témach „plynutie času, zmeny v prírode, cyklus stromu, rastliny, zvieratá, hmota“.

Dôležitým cieľom je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo schopné samostatne sa orientovať v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň, viesť žiakov k pochopeniu potreby ochrany prírodného a kultúrneho prostredia a k jeho aktívnej ochrane, viesť žiakov k efektívnejšiemu využívaniu látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje, umožniť poznanie fungovania ľudského tela a zdravý životný štýl a viesť k aktívnej ochrane vlastného zdravia, rozvíjať emotívne (dobrodružné) poznávanie, pozorovanie a hodnotenie javov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska), ale aj širšieho okolia svojho regiónu a celej krajiny, podporovať schopnosť žiakov rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia), pričom využívajú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností, porozprávať o významných historických udalostiach.

Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom dvoch učebných predmetov **prírodovedy a vlastivedy**.

Človek a hodnoty

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru mladých ľudí. Napomáha im k postupnému vytváraniu ich hodnotovej orientácie tak, aby raz ako dospelí jedinci bol prínosom pre ľudské spoločstvo.

Cieľom vzdelávacej oblasti je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosocionálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa realizuje v povinne voliteľných vzdelávacích predmetoch **etická výchova alebo náboženská výchova**.

Povinne voliteľný vzdelávací predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú

výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Povinne voliteľný vzdelávací predmet **náboženská výchova** formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka.

Človek a svet práce

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy pracovných činností a technológií, ktoré by mali viesť žiakov k získaniu základných zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispievať k úcte k práci.

Do vzdelávacej oblasti patrí predmet **pracovné vyučovanie**, ktoré sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie sa človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov. **Obsahom predmetu pracovné vyučovanie je tvorivé využitie technických materiálov, základy konštruovania, stravovanie a príprava jedál, starostlivosť o životné prostredie, ľudové tradície a remeslá.**

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť rozvíja žiakovo povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné kultúrno-historické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr už aj na 1. stupni ZŠ, kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť a tvorivosť. Oblasť je v primárnom stupni realizovaná prostredníctvom povinných predmetov **výtvarná výchova a hudobná výchova**

Cieľom vzdelávacej oblasti je, aby žiak:

- ✓ dokázal chápať význam umenia a estetickéj činnosti a faktorov v každodennom živote,
- ✓ získal poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre,
- ✓ mal povedomie vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia,
- ✓ rozlišoval hlavné umelecké druhy, opisoval svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, rešpektoval a toleroval hodnoty iných kultúr, mal základné interkultúrne kompetencie pre komunikáciu s príslušníkmi iných kultúr,

- ✓ primerane veku si vytváral vlastné názory a postoje – uplatňoval kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám,
- ✓ dokázal tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky vybranými prostriedkami výtvarného umenia, hudby, písaného a hovoreného slova, pohybového gesta,
- ✓ formoval kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Hlavným predmetom je **telesná výchova**, ale témami o starostlivosti o zdravie prispievajú aj prírodoveda. resp. etická výchova.

Telesná výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Cieľom je :

- ✓ podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- ✓ podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- ✓ formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, k športu,
- ✓ kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- ✓ podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti,
- ✓ podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- ✓ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radosné prežívanie pohybovej činnosti.

2.2 Nižšie sekundárne vzdelávanie

Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelávanie.

Základom nižšieho sekundárneho vzdelávania je **interdisciplinárny (medzipredmetový) prístup pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov** a rozvoj ich analytických a kritických

schopností. Aktuálne **znalosti žiakov a ich uplatňovanie v praxi sú východiskovým bodom pri získavaní nových znalostí a ďalšom rozvoji kompetencií žiakov.**

Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať u žiakov zodpovednosť za vlastné učenie sa a poskytnúť im **príležitosti objaviť a rozvinúť ich schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami**, aby získali podklad pre optimálne **rozhodnutie o ďalšom - vyššom sekundárnom vzdelávaní.**

2.2.1 Ciele nižšieho sekundárneho vzdelávania

Hlavným cieľom je, aby žiaci nadobudli:

- primerane veku rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kompetencie), funkčnú gramotnosť, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a pestovali záujem o celoživotné učenie sa,
- jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- záujem o potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Zámery nižšieho sekundárneho vzdelávania sú tieto očakávania od žiaka:

- osvojiť si základ všeobecného vzdelania poskytovaného školou
- mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy
- osvojiť si a využívať efektívne stratégie učenia sa
- nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a schopnosť spolupracovať
- mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.

2.2.2 Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania

Je založený na **kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)¹**:

- **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa**

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,

- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- **kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
 - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
 - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
 - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,
- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
 - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
 - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
 - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
 - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
 - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,
- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
 - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
 - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
 - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
 - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,
- **kompetencie (spôsobilosti) občianske**
 - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
 - vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,

- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
 - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
 - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,
- **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne**
 - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
 - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
 - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
 - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch,
- **kompetencie (spôsobilosti) pracovné**
 - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
 - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
 - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
 - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,
- **kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
 - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,
- **kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
 - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
 - dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

2.2.3 Vzdelávacie oblasti nižšieho sekundárneho vzdelávania

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania a z formulovania kľúčových kompetencií. Obsah školského vzdelávania tvorí kultúrne dedičstvo – poznanie, hodnoty, normy, vzorce správania, výkony a komunikáty, ktoré sú vlastné určitej sociálnej skupine.

Vzdelávacie oblasti majú nadpredmetový charakter. V Štátnom vzdelávacom programe je obsah vzdelávacej oblasti rozčlenený do vybraných učebných predmetov. Škola si môže do týchto vzdelávacích oblastí doplniť ďalšie predmety.

Obsah nižšieho sekundárneho vzdelávania je rozdelený do 8 **vzdelávacích oblastí**, ktoré vychádzajú z definovania obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií .

Povinné predmety vo vzdelávacích obsahových oblastiach pre 2. stupeň – nižšie sekundárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	PRVÝ CUDZÍ JAZYK: ANGLICKÝ JAZYK

	DRUHÝ CUDZÍ JAZYK: NEMECKÝ JAZYK/ RUSKÝ JAZYK/ ŠPANIELSKY JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA *
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA REGIONÁLNA VÝCHOVA *
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	SVET PRÁCE TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA VÝCHOVA UMENÍM
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

- **nový predmet ŠkVP**

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety: **slovenský jazyk a literatúra a cudzie jazyky : anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk.**

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov, ktoré síce boli deklarované aj v minulosti, ale ich uskutočňovanie bolo vytláčané tendenciou obsiahnuť pomerne veľkú sumu jazykových pojmov na vysokej úrovni abstrakcie, ktorá bola v školskej praxi často sploštená do samoučelného bifľovania sa jazykových pojmov bez dostatočnej schopnosti aktívne využívať vedomosti z jazyka pri vlastnej produkcii písaných či hovorených komunikátov.

Anglický jazyk vyučujeme na našej škole od 1. ročníka. V 6. ročníku na základe ponuky cudzích jazykov /nemecký jazyk, ruský jazyk resp. španielsky jazyk/, sa začína s výučbou 2. cudzieho jazyka.

Zdôrazňujeme chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť a schopnosť argumentovať.

Zmeny v chápaní zložky literárnej výchovy sa uberajú dvoma paralelnými cestami. Jednak je potrebné nanovo ustanoviť ciele a výkonové štandardy pre oblasť kognitívneho rozvoja, ktorá je dobre stabilizovaná, a preto aj dobre pripravená na nevyhnutný vývoj a potrebné zmeny, a jednak vziať do úvahy aj afektívne osobnostné prvky, ktoré sa „tlačia“ do inovovaného didaktického systému literárnej výchovy, kde však vyvolávajú spomínané napätie medzi svojou internou a psychickou podstatou, racionálnou prezentáciou v pedagogickej teórii a konkretizovanou podobou vo forme regulatívnych nástrojov v školskej vzdelávacej praxi. Nejde teda o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku.

Primárnym v literárnej výchove sa stáva rozvoj schopnosti žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami a úsilie odstrániť z vedomia žiaka presvedčenie jedinečnosti a nenahraditeľnosti kognitívneho prístupu k svetu a smerovanie k pochopeniu špecifik, ktoré v poznávacom procese predstavuje estetické osvojenie reality. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem /receptiu/ umeleckého textu / čítanie, deklamácia, počúvanie/, jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Chápe jazyk ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Cudzie jazyky naopak prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie.

Cudzí jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Matematika a práca s informáciami

Oblasť tvoria **predmety matematika a informatika**.

Predmet **matematika** je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov, v rámci ktorých sa žiaci zoznamujú s primeranými elementárnymi poznatkami a riešeniami praktických úloh. Sú to: *Čísla, premenná a početové výkony s číslami, Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy, Geometria a meranie, Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika, Logika, dôvodenie, dôkazy*.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe, čo znamená, že matematické poznatky sú žiakom prezentované s využitím už existujúcich matematických poznatkov žiakov a skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Pri prezentovaní matematických poznatkov a skúseností sa pozornosť prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

V predmete **informatika** žiaci sú vedení k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s informáciami v počítačových systémoch. Vzdelávací obsah informatiky v ŠVP je rozdelený na päť tematických okruhov:

- ✓ informácie okolo nás,
- ✓ komunikácia prostredníctvom IKT,
- ✓ postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie,
- ✓ princípy fungovania IKT,
- ✓ informačná spoločnosť.

Cieľom je, aby žiak získal schopnosť používať **matematiku** vo svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problémov. Žiak ju spoznáva ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatiky je

viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a informáciami v počítačových systémoch.

Na hodinách informatiky pracujeme s projektom Zodpovedne.sk, ktorý je zameraný na bezpečné a zodpovedné používanie internetu a mobilných telefónov. Projekt je podporovaný Európskou úniou v rámci komunitárneho programu Safer Internet plus. Jedným z dôvodov jeho vzniku je čoraz rozšírenejšie používanie internetu a narastanie jeho významu v živote detí a mladých ľudí. Našou úlohou je šíriť medzi deťmi a dospelými osvetu o zodpovednom používaní internetu a mobilov, o rizikách virtuálneho priestoru a možnostiach získania poradenstva či pomoci.

Vo vyučovacom procese využívame aj materiály zahrnuté v prevenčnom projekte “Bezpečne na internete” aplikovanom v podmienkach našej školy:

www.bezpečenainternete.sk

www.ovce.sk

www.pomoc.sk

www.stopline.sk

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť **Človek a príroda** obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny, pôsobia na seba a ovplyvňujú sa. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojim činnostným a bádateľským charakterom vyučovania umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu v tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplyvujúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov v prírode a v laboratóriu, čím si rozvíjajú zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami, náčrtmi, mapami.

Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi **fyzika, chémia, biológia**, geografia, ale aj matematika. Škola si v rámci tejto oblasti vytvorila nový vyučovací predmet **Tvorba životného prostredia /5. ročník/**. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným

vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety **dejepis, geografia** s jej **humánnou zložkou** a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. V tejto vzdelávacej oblasti si škola vytvorila nový vyučovací predmet **Regionálna výchova /5. ročník/**.

Vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží uchovať kontinuitu tradičných hodnôt našej spoločnosti v súlade s aktuálnymi integračnými procesmi, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte európanstva a multikulturalizmu.

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou. Poznanie minulosti svojho národa ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní.

Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú základné vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska. Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania doma, v škole a na verejnosti. Učia sa orientovať v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, svojej vlasti i ľudskej spoločnosti.

Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Vychováva žiakov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí (kompetencií), učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok dôležitých pre vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: **výtvarná výchova, hudobná výchova** (5. – 7. roč.) a **výchova umením** (8. - 9. roč.)

Vzdelávacia oblasť nadväzuje na primárny stupeň výchovy a vzdelávania, na ďalšie rozvíjanie žiakových kreatívnych vyjadrovacích schopností prostredníctvom vybraných vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia, hudby, dizajnu, architektúry, filmu, elektronických médií. Toto vyjadrovanie je chápané vo vzťahoch k dramatickým aj literárnym vyjadrovacím prostriedkom a v širších súvislostiach kultúry – v rámci spoločných tém a medzipredmetových väzieb aj s predmetmi ostatných vzdelávacích oblastí.

Dôležitým poslaním oblasti je budovanie vlastnej kultúrnej identity, chápanie miesta súčasného umenia v živote žiaka a aktívna účasť na ňom ako aj rozvíjanie schopnosti porozumieť iným kultúram.

Vzdelávacia oblasť rozvíja žiakovo povedomie vlastných vkusových postojov, kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných ľudí a iných kultúr.

Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport), rozumieť ich súvislostiam a úlohe vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, ich médiá, formy, hlavné tendencie a štýly, vyjadrovacie prostriedky, základné kompozičné princípy; opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

Rozvíja sa jeho záujem o kultúrne dedičstvo a jeho aktualizované formy (na úrovni sociálnej skupiny, regiónu, národa a štátu, európskej kultúrnej oblasti), zoznamuje sa s kultúrou iných národov, učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok a učí sa chápať súčasnú umeleckú tvorbu a prejavy kultúry. Žiak spoznáva typické umelecké a kultúrne prejavy ťažiskových epoch vývoja kultúry, vybrané typické diela a autorov svetového a slovenského umenia.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania si žiaci osvojujú základy viacerých umeleckých druhov, zoznamujú sa s možnými prienikmi a špecifikami, ich miestom v kultúre a postupne sa rozvíja ich komplexné vnímanie umenia a kultúry v súvislostiach súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov.

Človek a hodnoty

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa realizuje v povinne voliteľných vzdelávacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova.

Povinne voliteľný vzdelávací predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú

výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Povinne voliteľný vzdelávací predmet **náboženská výchova** formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu schopností a spôsobilostí žiakov a vedie ich k:

- ✓ sebaúcte, k autonómnemu cítaniu a mysleniu
- ✓ hodnoteniu, zaujímaniu stanovísk, rozlišovaniu dobra od zla
- ✓ spoznávaníu efektívnej komunikácie, dôvodov a prvkov prosociálneho správania primeraného veku
- ✓ spoznávaníu zásad dobrých medziľudských vzťahov
- ✓ zvnútorňovaniu prosociálnych hodnôt, postojov a sociálnych noriem
- ✓ rozvíjaniu sociálnych zručností
- ✓ formovaniu spoločenstva žiakov
- ✓ rozvíjaniu a reflexii v otázkach Boha, významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem pre konanie človeka a dávaniu odpovede na základe zjavenia a viery cirkvi
- ✓ oboznamovaniu so skutočnosťou viery a s posolstvom, na ktorom sa viera zakladá a napomáhaniu prostredníctvom uvažovania rozumom zdôvodniť vieru
- ✓ prijímaníu osobných rozhodnutí vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, k svetonázorom a ideológiám a podpore pochopenia a tolerancie voči rozhodnutiam o druhých
- ✓ motivácii k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z

rôznych oblastí reálneho života a sveta práce. Realizuje sa prostredníctvom vyučovacích predmetov **Svet práce a Technika**.

Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi, na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu /napr. dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať na zmenené pracovné podmienky/. Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- ✓ pozitívnemu vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- ✓ osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- ✓ vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- ✓ autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- ✓ chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- ✓ orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- ✓ k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Dôraz v tejto vzdelávacej oblasti je kladený na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života. Pohyb a zdravý spôsob života sa objavuje v cieľoch viacerých predmetov, napríklad telesnej a športovej výchovy a biológie, etickej výchovy, techniky a sveta práce.

Charakteristickým znakom vzdelávacej oblasti sú vedomosti a praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšovaniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov a ich využívaniu s perspektívou ich uplatnenia v štruktúre vlastného pohybového režimu. Najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej činnosti ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu.

Vzdelávacia oblasť je výrazne spojená so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou činnosťou nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky sú v predmete telesná a športová výchova rozdelené do štyroch modulov - zdravie a jeho poruchy, zdravý životný štýl, zdatnosť a pohybová výkonnosť, športové činnosti pohybového režimu.

Všeobecným cieľom **telesnej a športovej výchovy** je umožniť žiakom osvojiť si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov, ich predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie. Žiaci končiaci základnú školu by mali mať vytvorenú predstavu o význame telesnej a športovej výchovy pri upevňovaní aktívneho zdravia, poznať účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

3 Pedagogické stratégie

Vyučovacie stratégie, metódy a formy práce zameriavame na splnenie našich základných cieľov, na rozvíjanie a dosiahnutie kľúčových spôsobilostí a kompetencií žiakov.

Dôraz kladieme na vhodný výber vyučovacích metód, zásad a foriem. Teoretické poznatky a znalosti sa snažíme spájať s praxou, v ktorej žiaci rozvíjajú rozmanité zručnosti a schopnosti. Našou prioritou je rozvíjať aj morálny profil absolventa školy.

Zameriavame sa **na výučbu cudzích jazykov**, preto vo vyučovacom procese máme vyššiu časovú dotáciu počtu hodín.

Naši pedagógovia sa pravidelne zúčastňujú rôznych foriem vzdelávania, na ktorých získavajú najnovšie informácie o metódach, formách a spôsoboch vyučovania. Vedú žiakov k samostatnej práci, zodpovednosti, pravidelnej príprave, zapájajú ich do projektov a učia ich vedieť sa učiť a vzdelávať sa celý život.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využívame všetky efektívne a netradičné vyučovacie **metódy a formy práce:**

Metódy: slovné, demonštračné, praktické, problémové, reproduktívne, tvorivé, /asociačné, brainstorming/, integrované, skupinové, individuálne, motivačné, situačné, diagnostické, projektové vyučovanie, hranie rolí, dramatizáciu, samostatnú prácu, blokové vyučovanie, IKT, logické postupy /indukciu, dedukciu, analýzu a syntézu/, interakčné/výklad, prednáška, besedy, diskusia, experimentovanie, referáty, úvahy /, hravé čitateľské činnosti, zážitkové vyučovanie, zhlukovanie, pojmová mapa, tvorivé písanie, inscenačná a ďalšie.

Formy práce

- samostatnej práce,
- frontálnej práce,
- práce v dvojiciach,
- práce v skupinách,
- besedy,
- exkurzie a vychádzky

Vyučovacie hodiny :

- kombinovaná vyučovacia hodina (sústredzuje všetky základné zložky pedagogického procesu – opakovanie, skúšanie, výklad nového učiva, precvičovanie a upevnenie);
- vyučovacia hodina na osvojenie nových poznatkov;
- vyučovacia hodina orientovaná na opakovanie a precvičovanie;
- vyučovacia hodina zameraná na kontrolu a hodnotenie;
- exkurzie a vychádzky

Realizujeme vyučovanie v rôznom prostredí, pravidelne organizujeme účelové kurzy a didaktické hry, aktivity, besedy, súťaže a projekty, ktoré zefektívňujú výučbu prepojením viacerých predmetov so začlenením prierezových tém a vedú k zníženiu záťaže žiakov. Každoročne realizujeme Dni otvorených dverí pre rodičov, priateľov, učiteľov a deti predškolských zariadení. Otvorenými hodinami im umožňujeme spoznať najnovšie metódy a formy práce našich pedagógov. Osobitnú pozornosť a individuálny prístup venujeme žiakom s výchovnými potrebami a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami /individuálne začlenení žiaci a slabo prospievajúci žiaci/.

Koordinátori univerzálnej prevencie, výchovy k ľudským právam a zdravej školy pomáhajú eliminovať nežiaduce patopsychologické prejavy žiakov.

Vytvárame dobrú pracovnú klímu medzi žiakmi, učiteľmi a rodičmi demokratickým prístupom, toleranciou, operatívnym riešením problémov, rešpektovaním osobnosti a celkovou humanizáciou výchovno-vzdelávacieho procesu.

4. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi

výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiak so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami je žiak, pre ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

Špeciálnou výchovno – vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí.

Zohľadnenie potrieb zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobností ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Najväčšie problémy už dlhodobejšie nám spôsobujú žiaci, ktorí prichádzajú z Krízového centra /spadá do obvodu našej školy/. Títo žiaci často okrem porúch učenia majú aj poruchy správania, niektorí z nich nechodia pravidelne do školy a vykazujú veľký počet neospravedlnených hodín.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú vzdelávaní v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. Na základe písomného odporúčania poradenských zariadení je časť žiakov so ŠVVP individuálne začlenená. Sú vzdelávaní podľa individuálnych vzdelávacích programov, učebné osnovy a edukačné postupy sú prispôsobené ich potrebám. Zákonní zástupcovia žiakov spolupracujú so školou, konzultujú prípadné problémy s odbornými a pedagogickými zamestnancami školy.

Individuálne začlenených žiakov s poruchami učenia máme na I. aj na II. stupni :

- I. stupeň – 8 žiaci
- II. stupeň – 24 žiakov

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je:

1.) **žiak so zdravotným znevýhodnením**

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje:

- 1) v špeciálnych školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením;
- 2) v ostatných školách:

- ✓ v špeciálnych triedach, ktoré sa zriaďujú spravidla pre žiakov s rovnakým druhom zdravotného znevýhodnenia; časť výchovno-vzdelávacieho procesu sa môže uskutočňovať v triede spoločne s ostatnými žiakmi školy; niektoré vyučovacie predmety alebo činnosti môže žiak absolvovať mimo špeciálnej triedy;
- ✓ v triedach alebo výchovných skupinách spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom so zdravotným znevýhodnením špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a saturovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä:

- ✓ zaradiť do školských vzdelávacích programov škôl, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so zdravotným znevýhodnením špecifické predmety, ktorými možno žiakovi, vzdelávanému formou školskej integrácie, nahradiť voliteľné (disponibilné) predmety, alebo iné vyučovacie predmety, podľa odporúčania školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie;
- ✓ podľa druhu zdravotného znevýhodnenia a individuálnej potreby uplatňovať alternatívne formy komunikácie (posunkový jazyk, Braillovo písmo, alternatívna augmentatívna komunikácia a iné);
- ✓ umožniť rozdelenie triedy na 2 skupiny v prípade integrácie žiakov s poruchami správania;
- ✓ dať možnosť učiteľovi flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- ✓ vypracovať individuálny vzdelávací program v prípade, že žiak nemôže vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie plniť požiadavky príslušného vzdelávacieho programu v špeciálnej škole alebo špeciálnej triede.

Základné **podmienky** vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením **v bežných triedach (integrované vzdelávanie):**

- ✓ zabezpečiť odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;

- ✓ vypracovať individuálny vzdelávací program pre integrovaného žiaka, za ktorý zodpovedá triedny učiteľ v spolupráci s vyučujúcim daného predmetu, školským špeciálnym pedagógom a školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie;
- ✓ využívať disponibilné hodiny na zavedenie špecifických predmetov, príp. na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- ✓ vyučovať za pomoci školského špeciálneho pedagóga žiakov so zdravotným znevýhodnením individuálne alebo v skupinkách na vyučovaní alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- ✓ zabezpečiť v rámci vyučovania možnosť individuálnej práce s vybranými žiakmi prostredníctvom školského špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia

Vzdelávanie žiaka so zdravotným znevýhodnením v bežnej triede:

- ✓ má zabezpečenú špeciálnopedagogickú, psychologickú a medicínsku diagnostiku,
- ✓ má vypracovaný individuálny výchovno – vzdelávací program, ktorý vypracuje výchovný poradca v spolupráci s triednym učiteľom a vyučujúcimi pedagógmi za pomoci špeciálneho pedagóga, prípadne znížený týždenný počet vyučovacích hodín,
- ✓ po roku, prípadne dvoch sa diagnostika zopakuje a individuálny - vzdelávací program buď pokračuje alebo sa zruší,
- ✓ riaditeľ školy pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka zabezpečuje systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva a kontroluje dodržiavanie individuálneho výchovno – vzdelávacieho programu, požiadava zriaďovateľa o pridelenie asistenta učiteľa,
- ✓ ak je žiakovi potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu úpravu učebných osnov,
- ✓ využívať disponibilné hodiny na zavedenie špecifických predmetov, príp. na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- ✓ vyučovať za pomoci školského špeciálneho pedagóga žiakov so zdravotným znevýhodnením

- individuálne alebo v skupinkách na vyučovaní alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup
 - vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom
- ✓ zabezpečiť v rámci vyučovania možnosť individuálnej práce s vybranými žiakmi prostredníctvom školského špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením začlenení v základnej škole sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy – § 55 ods. 4 Zákona č. 245/2008 Z.z. a prílohy č. 2 k uvedenému MP.

Žiak s mentálnym postihnutím

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím /variant A/, je dosiahnuť optimálny rozvoj. Žiak sa vzdeláva v bežnej triede podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Predmety: Slovenský jazyk, Matematika a Vlastiveda sa vyučujú podľa RUP pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím Variant A. Žiak má zabezpečené učebnice a pracovné listy zo špeciálnej základnej školy a na hodinách pracuje s asistentom učiteľa./súčasť vzdelávacieho programu žiaka/.

Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- ✓ poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,

- ✓ rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- ✓ viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- ✓ rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- ✓ podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- ✓ umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- ✓ vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- ✓ podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu, viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnosťami a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločnosťami,
- ✓ naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie

Žiak s mentálnym postihnutím je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím - primárne vzdelávanie.

2.) žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené (znevýhodňujúce) prostredie definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj“.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- ✓ prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;
- ✓ včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov
- ✓ motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie
- ✓ príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje schopnosti
- ✓ -triedni učitelia a vyučujúci pedagógovia sa osobitne venujú žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia individuálnym prístupom na hodinách prípadne doučovaním, ak rodičia nie sú schopní svojmu dieťaťu pomôcť
- ✓ eliminovať a kompenzovať obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím
- ✓ včasné riešenie vzdelávacích problémov
- ✓ nižší počet žiakov triede.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy). V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

3.) žiaci s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania je potrebné venovať rovnakú pozornosť aj osobnostnému rozvoju nadaných žiakov, najmä v oblasti ich emocionality a sociálnych vzťahov.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania postupujú nadaní žiaci, ktorí majú okrem nadania špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia alebo sociálne znevýhodneného prostredia, podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu obmedzení žiaka. Pri jeho príprave spolupracuje triedny učiteľ s príslušným odborným zamestnancom zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Ak je nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, môže byť do jeho vzdelávania zapojený aj asistent učiteľa.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- ✓ špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania a na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov
- ✓ zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- ✓ spolupracovať so psychológom, v prípade umelecky nadaných žiakov s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- ✓ akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- ✓ dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej, emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností;
- ✓ zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- ✓ umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
- ✓ akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných;
- ✓ viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce;
- ✓ viesť žiakov k vzájomnej spolupráci
- ✓ pedagógovia sa osobitne venujú žiakom s nadaním pre prírodovedné, humanitné predmety alebo so športovým nadaním a využívaním netradičných metód a foriem práce
- ✓ zadávaním náročnejších a problémových úloh

- ✓ zadaním referátov, uskutočňovaním domácich pokusov a meraní
- ✓ zapájaním žiakov do súťaží a olympiád

5 Začlenenie prierezových tém primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) je možné realizovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci rozširujúcich hodín (pri profilácii školy), vhodná je forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi efektívna forma kurzu.

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej témy je v kompetencii každej školy.

Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov. Vyučujú sa v rámci jednotlivých učebných predmetov alebo formou kurzov, prípadne samostatného voliteľného predmetu.

Na úrovni primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové tematiky:

Prierezové témy
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách TVVP jednotlivých predmetov. Obsah vzdelávania sa utvára na základe kultúrnej tradície, ktorú spoločnosť prebrala z minulosti a inovácie, ku ktorým dospelo. Obsahom vzdelávania sú aj najnovšie poznatky, ktoré nastoľuje súčasný vedecko-technický, hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj spoločnosti, napríklad informačné a komunikačné technológie, ktoré každý občan potrebuje k životu, k práci, ale aj mimo práce.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky 3 oblasti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- ✓ pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- ✓ sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- ✓ uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- ✓ spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- ✓ schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- ✓ schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- ✓ pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,

- ✓ uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Úlohy **dopravnej výchovy** realizujeme v predmetoch: vlastiveda, prírodoveda, matematika, telesná výchova, telesná a športová výchova, slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova, výchova umením, technika a biológia. Kľúčovými aktivitami pre praktické využitie získaných vedomostí sú návštevy dopravných ihrísk a didaktické hry na prvom a účelové cvičenie na druhom stupni.

Environmentálna výchova

Prelína sa všetkými predmetmi. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.

Cieľom je:

- ✓ pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- ✓ rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- ✓ rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- ✓ pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- ✓ vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská, využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- ✓ vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- ✓ pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,

- ✓ posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- ✓ podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- ✓ posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- ✓ schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- ✓ prehĺbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- ✓ rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Aktivitami ku Dňu Zeme, školskými výletmi, ekohodinami v CVC, ekovýletmi a Školami v prírode získajú žiaci vedomosti aj zručnosti, ktorými si vytvárajú vzťah k prírode. Realizácia procesu environmentálnej výchovy na j škole sa riadi plánom činnosti koordinátorov environmentálnej výchovy.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Na rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu má najväčší vplyv učiteľ a jeho pôsobenie na žiakov. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale aj vo všetkých náukových a výchovných predmetoch a triednických hodinách. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov a samostatných organizačných foriem vyučovania – **didaktických hier a účelového cvičenia**. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti, pri prezentácii svojej školy. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém,

podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Mediálna výchova

Žiaci sú vystavení vplyvom médií. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať je prioritnou prierezovej oblasti **mediálna výchova**.

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- ✓ schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- ✓ spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- ✓ schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- ✓ schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Multikultúrna výchova

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti

ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.

Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

6 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandard sa skladá z dvoch častí: obsahový štandard a výkonový štandard.

Obsahová časť vzdelávacieho štandardu určuje minimálny obsah vzdelávania. Jeho hlavným cieľom je zjednocovať, koordinovať resp. zabezpečovať kompatibilitu minimálneho obsahu vzdelávania na všetkých školách. Obsahovú časť tvorí učivo, ktoré je všetkými žiakmi osvojiteľné. Učivo je formulované v štyroch kategóriách: faktúálne poznatky – základný prvok poznania, ktorý žiaci musia vedieť, aby boli oboznámení s určitou disciplínou poznania alebo aby v nej mohli riešiť vedné problémy, konceptuálne poznatky – vzájomné vzťahy medzi poznatkami. Procedurálne poznatky – ako niečo urobiť, metódy skúmania, metakognitívne poznatky – kognície vo všeobecnosti.

Výkonová časť je formulácia výkonov, ktorá určuje, na akej úrovni má žiak dané minimálne učivo ovládať a čo má vykonať. Výkonový štandard je formulovaný v podobe operacionalizovaných cieľov, to znamená je uvádzaný aktívnymi slovesami, ktoré zároveň vyjadrujú úroveň osvojenia. Jednotlivé úrovne výstupov sú zamerané na kompetencie – to znamená kombináciu vedomostí, zručností a schopností. Jednotlivé úrovne sledujú rozvíjanie poznávacích schopností: spoznať alebo znovu vybaviť si informácie z dlhodobej pamäte, porozumieť a konštruovať, aplikovať, analyzovať, vyhodnocovať a schopnosť tvoriť. Je požiadavkou na výstup zo stupňa vzdelania a zároveň požiadavkou

7 Školský rámcový učebný plán 2016/2017

1.,2.,5.,6., ročník /iŠkVP/iŠVP		3.,4.,7.,8.,9., ročník /ŠkVP/ŠVP									
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a prvý cudzí jazyk	9	8+1	9	9	5	5	5	5	5	61
	druhý cudzí jazyk	2	2	3	3	3	3	3	3	3	25
							2	2,5	3	3	10,5
											96,5
Človek a príroda	prvouka	1	2								3
	prírodoveda			1	1						2
	fyzika						2	1	2	2	7
	chémia							1	2	2	5
	biológia					2	1	2	1	1	7
	tvorba životného prostredia					1					1
											25
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	1						2
	dejepis					1	1	2	2	2	8
	geografia					2	1+1	1	1	2	8
	občianska výchova						1	1	0,5	0,	3
	regionálna výchova					1					1
											22
Človek a hodnoty	etická /náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	8
											8
Matematika a práca informáciami	matematika	4	4	5	5	4+1	4+1	5	5	5	43
	informatika					1	1	0,	1	1	4,5
	informatická výchova			1	1						2
											49,5
Človek a svet	pracovné vyučovanie				1						1
	svet práce							0,	0,5		1

práce	technika					1	1	0,5	0,5	3	
	5										
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	2	2	1	1	1	1	1		9	
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1		7	
	výchova umením								1	1	2
18											
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2			2	2	2	2	2	18
	telesná výchova			2	2						
18											
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		22	23	25	26	27	29	30	30	30	242

Poznámky k RUP 1. - 4. ročník

- Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov prvého a druhého ročníka nesmie byť vyšší ako 23, pre žiakov tretieho a štvrtého ročníka nesmie byť vyšší ako 26.
- Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.
- Prvý cudzí jazyk/anglický jazyk ako povinný vyučovací predmet sa budú žiaci učiť nasledovne:
 - žiaci, ktorí si vybrali v predchádzajúcich ročníkoch *prvý cudzí jazyk iný ako anglický jazyk*, môžu pokračovať vo vzdelávaní vo vybranom cudzom jazyku,
 - pre ostatných žiakov *je prvý cudzí jazyk anglický jazyk*.
- Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa podmienok školy. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. vyučovacie bloky.
- Voliteľné hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Časť z nich môže ponechať ako voliteľné hodiny, v ktorých si žiak alebo jeho zákonný zástupca vyberie predmety z ponuky školy. Voliteľné hodiny je možné využiť na:

- a. Vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.
- b. Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.
- c. Vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích programov.
- d. Špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Poznámky k RUP 5. - 9. ročník

1. Škola môže po vyjadrení rady školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však 161. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín nad 146, tieto sú financované spravidla z vlastných zdrojov. Zohľadnenie navýšenia celkového počtu hodín v normatívne finančných prostriedkov upravuje nariadenie vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov. Športové triedy majú zvýšený celkový počet hodín o 15 na predmet športová príprava.
2. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 5. a 6. ročníka nesmie byť vyšší ako 30, pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka nesmie byť vyšší ako 34.
3. Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.
4. Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa podmienok školy. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.
5. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. vyučovacie bloky.
6. Voliteľné hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Časť z nich môže ponechať ako voliteľné hodiny, v ktorých si žiak alebo jeho zákonný zástupca vyberie predmety z ponuky školy. Voliteľné hodiny je možné využiť na:
 - a. Vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.

- b. Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.
- c. Vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích programov.
- d. Špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

8 Učebné osnovy

Učebné osnovy pre jednotlivé predmety sú pre 1. a 2. stupeň ZŠ sú vypracované samostatne a tvoria neoddeliteľnú časť tohto školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy pre primárne vzdelávanie:

- 1. ročník – UO iŠVP
- 2. ročník- UO iŠVP
- 3. ročník - UO - ŠVP pre 1. stupeň ZŠ v SR - primárne vzdelávanie
- 4. ročník - UO - ŠVP pre 1. stupeň ZŠ v SR - primárne vzdelávanie

Učebné osnovy pre nižšie sekundárne vzdelávanie:

- 5. ročník - UO iŠVP
- 6. ročník - UO iŠVP
- 7. ročník - UO - ŠVP pre 2. stupeň ZŠ v SR - nižšie sekundárne vzdelávanie
- 8. ročník - UO - ŠVP pre 2. stupeň ZŠ v SR - nižšie sekundárne vzdelávanie
- 9. ročník - UO - ŠVP pre 2. stupeň ZŠ v SR - nižšie sekundárne vzdelávanie

9 Začlenenie tém finančnej gramotnosti v ŠkVP

Aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti /NŠFG/ vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií, ktoré je potrebné zabezpečiť na základnej škole.

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne

riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja a ako ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov sa uplatňuje vo všetkých predmetoch I., II. stupňa a ŠKD v základnej škole.

Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje vybrané poznatky, zručnosti, skúsenosti ako aj minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií.

Dôraz sa kladie **na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou**, nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí.

Úlohy vyplývajúce z Plánu práce školy

- ✓ zvyšovať povedomie žiakov o financiách a ich využívaní v bežnom živote
- ✓ uvedomenie si ich dosahu na ekonomické procesy vo svete
- ✓ využívať učebnice, pracovné listy, prezentácie a odborné prednášky

Spôsob realizácie

Pri osvojovaní informácií k danej téme zachovávame vzťah k základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety a riešime ich vo vzťahu:

- ✓ k fungovaniu jednotlivca, domácností a podnikov v ekonomickej oblasti, k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- ✓ k hodnotovej orientácii k peniazom,
- ✓ k modelom zabezpečenia jednotlivca a domácností peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- ✓ k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb,
- ✓ ku vzdelávaniu angažovaných a zodpovedných občanov,
- ✓ k zvýšeniu tvorivosti a inovácií v existujúcich organizáciách,
- ✓ k rozvoju vedomostí a ambícií založiť podniky a nové pracovné miesta,

- ✓ k vytvoreniu udržateľného rastu a kultúrneho, sociálneho a ekonomického rozvoja,
- ✓ k poskytnutiu príležitostí a nástrojov pre jednotlivcov utvárať svoj vlastný život.

Predpokladá sa, že žiak ovláda pojmy vyskytujúce sa v jednotlivých témach (očakávaníach).

Toto ovládanie znamená, že žiak:

- ✓ rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú,
- ✓ vie ich správne použiť pri formuláciách svojich odpovedí,
- ✓ vie dôležité pojmy stručne opísať (definovať).

Metodika implementácie kmeňového obsahu NŠFG musí obsahovať prvky výchovy a vzdelávania podľa moderných európskych trendov s možnosťou využitia digitálneho edukačného obsahu.

Pedagogickí zamestnanci zaraďujú jednotlivé kapitoly a témy NŠFG do vzdelávania podľa potrieb žiakov a vzdelávacích podmienok školy, súčasne ho využívajú na vytvorenie nových tém v rámci učebných osnov všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov základných a stredných škôl alebo kurzov finančnej gramotnosti v rámci finančného vzdelávania, digitálny edukačný obsah a ďalšie podporné materiály <http://www.minedu.sk/financna-gramotnost/>.

Na pomoc pedagógom, žiakom aj absolventom pri identifikácii príslušných vzdelávacích materiálov je dostupný portál digitálneho edukačného obsahu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (www.edu-centrum.sk), ako aj portál finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa (www.fininfo.sk), ktorý priebežne aktualizuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Témy sú konkrétne rozpracované v čiastkových kompetenciách jednotlivých vyučovacích predmetov v materiáli „Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice“.

10 Začlenenie univerzálnej prevencie v ŠKVP

Uskutočňovanie primárnej prevencie na našej škole vychádza z nasledujúcich dokumentov: **Konkretizácia úloh rezortu školstva v rámci Národného programu boja proti drogám** : Uznesenie vlády SR č.298 z 21.apríla 1999, ktorým bol schválený Národný program boja proti drogám do roku 2003, s výhľadom do roku 2013 .Súčasťou projektu prevencie na škole je uplatňovanie **Metodiky prevencie šikanovania** (viď. Metodické usmernenie č.7 / 2006 z

28.marca 2006 . Na usmernenie výchovy k ľudským právam v rezorte školstva bol MŠ SR a ŠPÚ podľa uznesenia vlády SR č.446/2004 vypracovaný dokument **Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014.** Vyplývajúc z POP na šk.r.2014/2015 je realizácia úloh zabezpečená prostredníctvom **projektu HRE /human rights education/.**

Koncepcia projektu primárnej prevencie na škole je zameraná na podchytenie :

- ✓ Prvotných rizík konzumácie drog
- ✓ Vplyv prostredia, rodiny a školy na vytvorenie vzťahu ku konzumácií drog
- ✓ Postoje a konanie jednotlivca
- ✓ Prevencia šikanovania na škole

Vyplývajúc zo zamerania projektu primárnej prevencie sú v podmienkach školy využívané metodické materiály preventívnych programov:

- ✓ „ Kým nie je príliš neskoro“
- ✓ „ Peer programy – programy rovesníkov“
- ✓ „ Prevencia šikanovania na školách “
- ✓ „ Prevencia kyberšikany “
- ✓ „ Prevencia rasizmu a xenofóbie “
- ✓ „ HRE – Human rights education /vzdelávanie - výchova k ľudským právam/

Výchovný zámer „zdravšie žiť“ je zapracovaný rôznymi formami do výchovnej zložky jednotlivých vyučovacích predmetov: V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa uplatňujú prvky prevencie ako integrálna súčasť ŠkVP.

Hlavné metódy a formy práce:

- ✓ využitie protidrogových tém vo všetkých vyučovacích predmetoch, ich zapracovanie do tematických výchovno-vzdelávacích plánov,
- ✓ práca na triednických hodinách,
- ✓ práca s internetom a počítačovými programami, návšteva www stránok s protidrogovou tematikou,

- ✓ modelové situácie, hranie rolí,
- ✓ ankety, dotazníky, nástenky, plagáty,
- ✓ monitorovanie správania žiakov,
- ✓ súťaže, športové aktivity,
- ✓ rozhovory s rodičmi,
- ✓ pôsobenie rovesníckych skupín,
- ✓ aktivity prevenčných programov organizované externými organizáciami
- ✓ besedy s odborníkmi,

Prierezové témy prevencie sú zapracované do hodín slovenského jazyka, biológie, chémie, občianskej náuky, etickej výchovy, náboženskej výchovy, výtvarnej výchovy, telesnej výchovy, informatiky, vlastivedy a triednických hodín:

- ✓ Drogy, drogová závislosť
- ✓ Ako sa vyrovnáť s neúspechom
- ✓ Trestné činy a priestupky mladistvých
- ✓ Cesta k emocionálnej zrelosti
- ✓ Bezpečnosť na internete
- ✓ Ľudské telo, cigareta a alkohol
- ✓ Patologické hráčstvo
- ✓ Problematika šikanovania - obeť a agresor+
- ✓ Opatrnosť pri styku s neznámymi osobami
- ✓ Správna životospráva. Aj sladkosti môžu byť závislosťou
- ✓ Vedieť povedať „nie“
- ✓ Ako čeliť šikanovaniu
- ✓ Obchodovanie s ľuďmi
- ✓ Zdravý životný štýl
- ✓ Kulty a sekty
- ✓ Tolerancia – intolerancia – xenofóbia – rasizmus -extrémizmus

Charakteristika projektu univerzálnej prevencie na škole :

Uskutočňovanie univerzálnej prevencie – materiály : Konkretizácia úloh rezortu školstva v rámci Národného programu boja proti drogám : Uznesenie vlády SR č.298 z 21.apríla 1999, ktorým bol schválený Národný program boja proti drogám do roku 2003, s výhľadom do roku 2020.

Na usmernenie výchovy k ľudským právam v rezorte školstva bol MŠ SR a ŠPÚ podľa uznesenia vlády SR č.446/2004 vypracovaný dokument Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014.

Aktivity v uvedenej oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátora univerzálnej prevencie v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

11 Začlenenie výchovy k ľudským právam v ŠkVP

Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam v školách (a nielen v nich) je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť. Vzhľadom na ciele výchovy k ľudským právam je potrebné sústrediť sa na jednotlivých stupňoch vzdelávania na osvojenie všeobecných poznatkov a vedomostí veku primeranou formou od intuitívneho a zážitkového osvojenia až po kognitívne poznatky a vedomosti.

Súčasťou POP MŠVVaŠ SR odporúčajú realizovať programy v oblasti prevencie extrémizmu, prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí a prevencie kriminality, s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú psychoterapeutickú pomoc rizikovým deťom

Cieľom výchovy k ľudským právam je osvojiť si vedomosti a zručnosti , formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti v súlade s hodnotami ,ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Obsahom výchovy k ľudským právam sú aj aktivity projektu Škola priateľská k deťom, ktorý je globálnou iniciatívou detského fondu UNICEF. Hlavným cieľom programu Škola priateľská k deťom - ŠPD je vytvoriť v škole také prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti bezpečne, dobre, sebaisto a do ktorého chodí s radosťou. Program ŠPD je na základe POP odporúčaný MŠ SR.

Vedomosti o ľudsko- právnych pojmach:

- ✓ ľudské práva a slobody
- ✓ identita
- ✓ sociálna zodpovednosť

- ✓ mier, bezpečnosť
- ✓ demokracia
- ✓ tolerancia
- ✓ intolerancia
- ✓ ochrana práv menšín
- ✓ diskriminácia

Tematika ľudských práv v kontexte vyučovania :

- ✓ Ochrana života - jedinec a spoločnosť
- ✓ Vojná, mier a ľudské práva
- ✓ Vláda a zákony
- ✓ Sloboda zmýšľania, vyznania a prejavu
- ✓ Právo na slobodnú účasť vo verejnom živote
- ✓ Sociálny a kultúrny blahobyť
- ✓ Diskriminácia
- ✓ Intolerancia a tolerancia

Implementácia problematiky ľudských práv v rámci UO predmetov je súčasťou obsahu vzdelávania prierezových tém .

Základom prevencie nežiaduceho správania je pracovať na osobnostnom a sociálnom rozvoji žiakov, cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- ✓ porozumeniu sebe a iným
- ✓ získavaniu pozitívneho postoja k sebe a iným
- ✓ zvládaniu vlastného správania
- ✓ formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- ✓ rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- ✓ získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- ✓ akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- ✓ uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania

Aktivity v uvedenej oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátora výchovy k ľudským právam v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

12 Začlenenie environmentálnej výchovy v ŠkVP

CIEĽ :

- aktívne zapojiť žiakov do spoznávania svojho okolia a formovať ich osobnosť tak, aby boli schopní chrániť a zlepšovať životné prostredie a žiť v duchu zdravého životného štýlu. Žiaci musia získať vedomosti, schopnosti a zručnosti, ktoré im umožnia ekologicky myslieť a konať, samostatne sa rozhodovať pri riešení problémov.
- formovať postoje žiakov, usmerňovať ich k priamej účasti na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia v najbližšom, ale aj v širšom okolí.
- výchovné pôsobenie na environmentálne myslenie a konanie vyžaduje každodenné zážitky, prežívanie činností v prirodzenom a bezprostrednom prostredí detí. Najčastejšie je to trieda, priestory školy, školský areál a príroda.

ÚLOHY :

- uplatňovať globálne súvislosti a globálnu dimenziu v obsahu vzdelávania iŠkVP,
- rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie si globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni,
- zvyšovať povedomie detí a žiakov o globálnych témach, rozvíjať ich kritické uvedomovanie si sociálnych, environmentálnych, ekonomických a politických
- procesov vo svete,
- využiť informácie, podporné materiály a inšpiráciu pri začleňovaní globálneho vzdelávania do obsahu rôznych vyučovacích predmetov zverejnených na www.globalnevzdelavanie.sk,
- rozvíjať environmentálnu výchovu a vzdelávanie ako súčasť rozvoja osobnosti detí a žiakov zameranú najmä na vedenie k uvedomelej spotrebe zdrojov, povedomia v oblasti separácie odpadov, na vytváranie správnych postojov a správania detí a žiakov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného

prostredia.

- spolupracovať s environmentálnymi centrami a strediskami a neziskovými organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti na podporu skvalitnenia environmentálnej výchovy a vytvárania vhodných podmienok k zdravému spôsobu života v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju.
- podporovať rozvoj environmentálnej výchovy a vzdelávania zapájaním škôl do projektov a súťaží s environmentálnym zameraním, .. motivovať a získavať žiakov pre ich aktívnu účasť na podujatiach environmentálneho charakteru mimo vyučovacích hodín
- .
- podporovať zapájanie žiakov do dobrovoľníckych aktivít, spolupracovať v oblasti organizovania dobrovoľníctva na škole s dobrovoľníckymi centrami a dobrovoľníckymi organizáciami v lokalite školy. Podporovať vzdelávanie učiteľov v téme koordinácie dobrovoľníckych projektov žiakov na školách.

Aktivity v uvedenej oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátora environmentálnej výchovy v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

13 Škola podporujúca zdravie – Zdravá škola - začlenenie v ŠkVP

Cieľ:

Vytváranie podmienok na zastavenie zhoršujúceho sa zdravotného stavu detí s dôrazom na prevenciu chybného držania tela a podporu správnej starostlivosti o detský chrup. Preto jednotlivé úlohy sú zamerané na odstránenie negatívnych faktorov pôsobiacich na zdravý vývin detí a na podporu ich zdravého prostredia, v ktorom žijú.

Úlohy:

a) Venovať pozornosť výchove k zdraviu v zmysle holistického prístupu k zdraviu a zdravému životnému štýlu v súlade s Európskym politickým rámcom Zdravie 2020, podporovať aj aktivity pri prevencii a riešení nadváhy, obezity, podvýživy, ako aj porúch príjmu potravy.

- b) Posilniť výchovu detí a žiakov k zdravému životnému štýlu, realizovať aktivity a programy na podporu zdravia a zdravého životného štýlu. Zapájať sa do kampaní „Odstráň obezitu“ a projektov „Hovorme o jedle“, „Červené stužky“, „Zdravie a bezpečnosť v školách“.
- c) Zvýšiť zapojenie detí a žiakov do pohybových aktivít, rozšíriť vyučovanie telesnej a športovej výchovy v ŠKVP, podporovať činnosť športových krúžkov a pohybové aktivity v prírode, sprístupniť ihriská a telocvične škôl na športovú činnosť po vyučovaní a cez víkendy; zvýšenú pozornosť venovať zriaďovaniu zdravotnej telesnej výchovy v školách a vzdelávaniu učiteľov telesnej výchovy a telesnej a športovej výchovy v tejto oblasti.
- d) Rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť s dôrazom na zdravú výživu, zdravé potraviny, potravinovú bezpečnosť a zvýšenie povedomia v oblasti označovania potravín, napr. pri príležitosti 70. výročia prvej zmienky o školskom stravovaní, v r. 2015 vyhlásiť tematické týždne zamerané na zvýšenie povedomia detí a žiakov o význame školského stravovania, zdravej výživy a zdravých stravovacích návykov.
- e) Vyhlásiť tematické týždne pri príležitosti Svetového dňa výživy, Svetového dňa zdravia a Svetového dňa mlieka zamerané na podporu zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny (www.opotravinach.sk a www.skolskeovocie.sk).
- f) Zvyšovať zapojenosť žiakov do pohybových aktivít, podporovať činnosť športových krúžkov a pohybové aktivity v prírode.
- g) Dôraz klásť na zvyšovanie kvality realizácie povinnej telesnej výchovy na I. aj II. stupni. Zapojiť sa do športových súťaží podľa kalendára školských športových súťaží okresu KE III po konzultácii s vedením školy.
- h) Monitorovať fyzickú aktivitu detí – merania na začiatku školského roka a priebežne
- ch) V školskom poriadku mať taxatívne vymedzené preventívne opatrenia proti užívaniu a šíreniu nelegálnych drog.
- i) Školiť žiakov o nutnosti dodržiavania dentálnej hygieny prostredníctvom besedy so zubnou sestričkou.
- j) V rámci Svetového dňa výživy a Svetového dňa mlieka realizovať aktivity propagujúce zvýšenie spotreby mlieka, ovocia, zeleniny./rozhlasová relácia, súťaže, výstavy/.
- k) Predchádzať úrazom žiakov dôsledným vykonávaním dozorov počas prestávok a organizovaním činnosti na hodinách TEV a TSV tak, aby sa predišlo úrazom.
- l) Zorganizovať Detskú olympiádu žiakov I. stupňa v 4 športových disciplínach.

Problematika aktivít Zdravej školy je implementovaná v rámci UO a TVVP všetkých predmetov /obsahovo a tematicky vhodných /a ročníkov našej školy. Aktivity v uvedenej

oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátora Zdravej školy v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

14 Globálne vzdelávanie - začlenenie v ŠKVP

Cieľ:

Globálne vzdelávanie na Slovensku vychádza predovšetkým z dokumentu s názvom „Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 až 2016“, oficiálneho programového dokumentu prijatého vládou Slovenskej republiky dňa 18. januára 2012. Národná stratégia pre globálne vzdelávanie definuje globálne vzdelávanie ako „vzdelávanie, ktoré zdôrazňuje globálny kontext v učení (sa). Prostredníctvom neho dochádza k zvyšovaniu povedomia o globálnych témach, ktoré sa týkajú každého jednotlivca, k rozvoju jeho kritického myslenia v týchto témach a k hlbšiemu porozumeniu oblastí a tém, ktoré sa týkajú celého sveta. Témy globálneho vzdelávania poskytujú priestor na zmenu postojov jednotlivca a posilňujú uvedomenie si vlastnej úlohy vo svete. Motivuje ľudí k zodpovednosti a vychováva smerom k osvojeniu si hodnôt aktívneho globálneho občana.“

Úlohy:

V súlade s cieľmi a princípmi Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 - 2016 škola bude :

- uplatňovať globálne súvislosti a globálnu dimenziu v obsahu vzdelávania iŠKVP,
- rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie si globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni,
- zvyšovať povedomie detí a žiakov o globálnych témach, rozvíjať ich kritické uvedomovanie si sociálnych, environmentálnych, ekonomických a politických procesov vo svete,
- využívať informácie, podporné materiály a inšpiráciu pri začleňovaní globálneho vzdelávania do obsahu rôznych vyučovacích predmetov zverejnených na www.globalnevzdelavanie.sk,
- využívať metodické príručky „Globálne rozvojové vzdelávanie na základných školách“, ktoré sú určené pre 2. stupeň základných škôl v rámci vyučovania

matematiky, geografie, občianskej náuky, výtvarnej a hudobnej výchovy.

Aktivity v uvedenej oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátora Globálnej výchovy v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

15 Bezpečne na internete - začlenenie v ŠkVP

Žiaci na hodinách informatiky pracujú s web stránkami zameranými na prevenciu a bezpečnosť pri práci s internetom, mobilov a moderných on-line technológií - www.pomoc.sk, www.stopline.sk, www.ovce.sk, www.zodpovedne.sk, ale aj s web stránkou www.nehejtuj.sk, ktorá je venovaná žiakom a mládeži na ochranu základných ľudských práv.

Aktuálne témy: národnostná neznášanlivosť, xenofóbia, rómska problematika, rasizmus, domáce násilie, antisemitizmus, rodová diskriminácia, homofóbia, ľudia bez základných ľudských práv.

Na hodinách informatiky na 1. stupni pracujeme s webovými stránkami www.ovce.sk, www.zodpovedne.sk, www.bezpecnenainternete.sk. Venujeme sa pojmom plagiátorstvo, ochrana súkromia, kyberšikana, porušovanie autorských práv. Učíme žiakov rešpektovať základné pravidlá bezpečnosti na internete, čo zastrešuje pojem netiketa.

Deti a mladí sú v súčasnosti vo výraznom predstihu v používaní komunikačných technológií v porovnaní so staršími ročníkmi. Rodičia si tak často ani nemajú šancu uvedomiť niektoré riziká, ktoré môžu deťom v online svete hroziť. Počítač, mobil či iné tzv. smart zariadenia sú už neoddeliteľnou súčasťou ich života. S ich využívaním je však spojený nielen komfort a prístup k informáciám prakticky kedykoľvek, ale aj mnohé úskalía či riziká.

Na hodinách informatiky je potrebné upozorňovať žiakov na to, že internet je dobrý sluha, ale aj zlý pán. Komunikačné technológie sú už neoddeliteľnou súčasťou života detí. Otvárajú nové možnosti práce s informáciami, no zároveň prinášajú riziká, ktoré môžu mať negatívny vplyv na vývoj dieťaťa. Práve preto je dôležité postaviť sa k problému zodpovedne a vyvíjať aktivity, ktoré by boli prevenciou pred rizikami a návodom, ako využívať komunikačné technológie zodpovedne a bezpečne.

Internet je voľný a slobodný virtuálny priestor. Na jednej strane sa tu každý môže realizovať, vytvárať niečo nové, každý si môže nájsť svoje vlastné miesto. Na druhej strane to prináša väčšie nároky na človeka, nevynímajúc ani deti. Keďže každý môže zverejniť, čo len chce, nedá sa spoľahnúť na to, že všetky informácie na internete sú pravdivé, často robíme základnú chybu v

rozmýšľaní - ak je niekde niečo napísané, prijímame to ako fakt. Pre deti býva odlíšenie pravdivých a nepravdivých informácií ešte ťažšie. Vďaka slobode internetu majú možnosť prezentácie aj ľudia s netolerantnými až extrémistickými názormi. Deti môžu natrafiť na takéto informácie na stránkach extrémistických skupín alebo častejšie v osobných blogoch a diskusných fórach.

So zvyšujúcim sa vekom detí a s postupným nástupom puberty začína mať čoraz väčší vplyv skupina rovesníkov. Deti chcú byť prijaté, chcú niekam patriť. Zároveň je to obdobie, keď deti najviac pochybujú o svojej hodnote. Je ťažké stáť mimo, nebyť „cool“. Správanie detí býva ovplyvnené tým, čo robia ostatní - nechcú sa líšiť. Ale na druhej strane chcú pôsobiť dospelou, ukázať, že „na to už majú“. Deti sa potom často dajú nahovoriť na niečo, čo by ináč nespravili a čo vlastne ani spraviť nechcú. V týchto momentoch nedomyslia svoje činy do konca, nezhodnotia možné dôsledky - či už pre seba, alebo pre iných.

Aktivity v uvedenej oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátora Bezpečne na internete v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

16 Čitateľská gramotnosť- začlenenie v ŠkVP

Pedagogicko-organizačné pokyny MŠVVaŠ SR odporúčajú základným školám ako prioritnú úlohu intenzívny rozvoj čitateľskej gramotnosti vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Overovať aj komunikačné kompetencie v častiach počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, jazyková a literárna komunikácia.

V rámci počúvania s porozumením preverovať, ako vedia žiaci efektívne počúvať hovorený prejav v slovenskom jazyku, porozumieť mu a získať z neho informácie.

Aj na našej škole venujeme čitateľskej gramotnosti patričnú pozornosť. Hlavným cieľom je podporovať vzťah ku knihe a k aktivitám podporujúcim čítanie literatúry.

Dobré čitateľské zručnosti vytvárajú predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, preto by mali v rámci školského vzdelávania patriť medzi kľúčové oblasti. Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré:

- ✓ vyžaduje spoločnosť,
- ✓ ktoré majú hodnotu pre jednotlivca.

Poznáme tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. procesy porozumenia

- a. vyhľadavanie určitých informácií,
- b. vyvodzovanie záverov,
- c. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií,
- d. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov.

2. ciele čítania

- a. čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/
- b. čítanie pre získavanie a využívanie informácií. /aspekty reálneho sveta/

3.čitateľské zvyklosti a postoje /podporujú celoživotné vzdelávanie/

Aktivity rozvoja čitateľskej gramotnosti :

- ✓ hlasné čítanie
- ✓ tiché čítanie
- ✓ vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/
- ✓ odpovede na otázky k textu
- ✓ tvorba otázok k textu / ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/
- ✓ rozprávať jeden druhému o prečítanom
- ✓ napísať krátku vlastnú reakciu
- ✓ dramatizácia

Aktivity v uvedenej oblasti sú konkrétne rozpracované v Pláne činnosti koordinátorov Čitateľskej gramotnosti v podmienkach ZŠ Krosnianska 2, Košice.

17 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality práce školy zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

3. Hodnotenie školy

a/ Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiakov hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov platného od 1. mája 2011 vydaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole sa realizuje podľa prílohy č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011.

Po prerokovaní na pedagogickej rade dňa 2. 9. 2016 a na návrh pedagogickej rady, bola schválená klasifikácia známku ako forma hodnotenia vo všetkých ročníkoch ZŠ a vo všetkých predmetoch, s výnimkou náboženskej a etickej výchovy.

Postup pri klasifikácií a hodnotení

a) Klasifikácia žiaka zo všetkých vyučovacích predmetov (ďalej len „súhrnná klasifikácia“) sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka príslušného školského roka.

b) Celkové hodnotenie žiaka vychádza z výsledkov súhrnnej klasifikácie.

c) Ak má žiak alebo zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka alebo druhého polroka, môže do siedmich dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie, požiadať riaditeľa školy o preskúšanie. Ak príslušný predmet vyučuje riaditeľ školy, môže žiak alebo zákonný zástupca žiaka požiadať o preskúšanie zriaďovateľa školy. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v klasifikačnom období z vyučovacieho predmetu klasifikovaný na základe komisionálnej skúšky.

d) Preskúšanie sa uskutoční najneskôr do desiatich pracovných dní od doručenia žiadosti o preskúšanie. Ak sa žiak bez závažných dôvodov nedostaví na preskúšanie v určenom termíne, nemožno ho preskúšať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľka školy písomne zákonnému zástupcovi žiaka do troch pracovných dní od určeného termínu preskúšania.

- e) Riaditeľka školy môže nariadiť okamžité preskúšanie, ak zistí, že učiteľ porušil pravidlá klasifikácie a hodnotenia. Preskúšanie sa uskutoční do troch dní.
- f) Žiaci prípravného štúdia sa neklasifikujú, ich štúdium je prípravou na prijatie na základné štúdium.
- g) O prospechu a správaní žiaka informuje jeho zákonného zástupcu triedny učiteľ alebo riaditeľka školy.

Opravné skúšky

- a) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľky vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.
- b) Opravné skúšky sa konajú posledný týždeň letných prázdnin. Termín skúšky určuje riaditeľka školy. Ak sa žiak zo závažných dôvodov nedostaví na opravnú skúšku, riaditeľka školy mu umožní vykonať opravnú skúšku najneskôr do 15. septembra. Do toho času žiak navštevuje podmienene najbližší vyšší ročník.
- c) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledky sa zaznamenajú do katalógového listu žiaka.

Vysvedčenie

- a) Triedny učiteľ vyplní žiakom základného štúdia vysvedčenie na predpísanom tlačive schválenom ministerstvom školstva. Na koncoročnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval prvý stupeň základného štúdia, sa uvedie doložka „Žiak získal primárne vzdelanie“. Na koncoročnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval druhý stupeň základného štúdia, sa uvedie doložka „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.
- b) Na vysvedčení sa uvádza klasifikácia z predmetov uvedených vo vzdelávacom programe podľa príslušného ročníka, ktorý žiak navštevoval a jeho celkové hodnotenie v príslušnom školskom roku.
- c) Žiakovi, ktorému sa na základe vykonanej komisionálnej skúšky povolil postup do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, sa na vysvedčení uvedie „Žiakovi sa na základe komisionálnej skúšky povoľuje postup do ... ročníka ... stupňa základného vzdelania“.
- d) Žiakovi, ktorého nebolo možné zo závažných dôvodov klasifikovať na konci školského roka ani v náhradnom termíne, sa na vysvedčení okrem údajov podľa odseku 2 uvedie doložka „Žiak nebol klasifikovaný a opakuje ročník“.

e) Odpis vysvedčenia sa vydá na žiadosť osoby, ktorej bolo vysvedčenie vydané, alebo na žiadosť jej zákonného zástupcu. Odpis musí byť doslovným odpisom originálu listiny, pričom sa uvedú mená, priezviská a akademické tituly osôb, ktorých podpisy sú na ňom uvedené, s pripojením značky „v. r.“. Odpis sa opatrí doložkou o jeho obsahovej zhode s originálom listiny, overí sa odtlačkom pečiatky školy a podpisom osoby, ktorá odpis vydala, s uvedením miesta a dátumu jeho vydania. O vydaní odpisu sa vykoná záznam v príslušnom triednom katalógu žiaka s uvedením dátumu a podpisu osoby, ktorá odpis vydala. Neskoršia zmena mena alebo priezviska žiaka sa na origináli listiny ani na jej odpise nevyznačuje.

Spôsob organizácie komisionálnej skúšky

a) Žiak školy sa klasifikuje na základe výsledkov komisionálnej skúšky: - ak je skúšaný v náhradnom termíne, - ak vykoná opravné skúšky, - je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, - plní osobitný spôsob školskej dochádzky, - má povolené individuálne vzdelávanie, - ak žiak alebo jeho zákonný zástupca požiada o preskúšanie, alebo keď sa preskúšanie vykoná z podnetu riaditeľa školy,

- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

b) Komisia pre komisionálne skúšky (ďalej len „komisia“) má najmenej troch členov; tvoria ju odborníci pre príslušný predmet. Členov komisie a jej predsedu vymenúva riaditeľ školy.

c) Komisia hodnotí podľa klasifikačnej stupnice.

d) Komisia rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov; pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

e) Komisia vyhotoví protokol o vykonaní komisionálnej skúšky, ktorý potvrdia svojimi podpismi všetci členovia komisie.

g) Správanie žiaka sa osobitne neklasifikuje.

Hodnotenie žiakov tvorí dôležitú a neoddeliteľnú súčasť ŠkVP každej školy. Cieľom hodnotenia žiakov je poskytnúť im a ich rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol učivo, v čom má nedostatky, aké je jeho zlepšenie, má motivovať žiakov k lepším výkonom, umožniť im pohľad na dosiahnutú úroveň a momentálny prospech, posúdenie ich pripravenosti na ďalšie vzdelávanie a pre učiteľa má byť spätnou väzbou o kvalite žiaka.

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov sa riadime aktuálnymi metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu. Dbáme na to, aby sa žiaci podľa známok nedelili na dobré a zlé, úspešné a neúspešné. Snažíme sa upustiť od tradičných postupov, pri hodnotení musia byť nastavené kritéria vecne a zrozumiteľne.

Učiteľ pri hodnotení je primerane náročný, taktný, berie ohľad na vekové zvláštnosti, individuálne možnosti a dispozície žiakov.

Cieľom hodnotenia je:

- ✓ konštatovanie úrovne stavu vedomostí a poznatkov, zručností a návykov
- ✓ odlíšenie hodnotenia vedomostí od hodnotenia správania
- ✓ zohľadnenie učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ✓ prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami
- ✓ vyvolať pocit úspechu u žiakov

Spôsoby vykonávania kontroly:

- ✓ polročné a koncoročné testy pre žiakov vypracované metodickými orgánmi na škole
- ✓ pravidelné ústne a písomné odpovede žiakov / po tematických celkoch
- ✓ príprava a hodnotenie projektov
- ✓ celoročná aktivita a práca žiakov

b/ Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Pri hodnotení zamestnancov sa zameriavame na porovnávanie požiadaviek pracovných činností a spôsobilosti s ich vykonanou prácou.

Vedúci zamestnanec posudzuje:

- ✓ pracovný výkon zamestnancov a kvalitu práce, rozoznáva ich pozitívne a negatívne stránky, spolurozhodovanie, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacimi zamestnancami, medzi nadriadenými a podriadenými, prácu jednotlivcov v pracovnom tíme, osobný vzťah zamestnanca k práci, rešpektovanie cieľov školy, ústretovosť zamestnancov, odhaľovanie pracovných rezerv zamestnancov.

Kritériá na hodnotenie zamestnancov:

1. Hodnotenie kvality práce na vyučovaní:

- ✓ triednictvo – kvalita práce TU
- ✓ príprava žiakov na olympiády, účasť v OK/úspešnosť v KK
- ✓ práca so žiakmi so ŠVVP
- ✓ spolupráca na projektoch

- ✓ vedenie kabinetov a zodpovednosť za odborné učebne
- ✓ koordinátori, výchovný poradca
- ✓ práca so začlenenými žiakmi
- ✓ organizácia, príprava, vedenie a účasť v ŠvP, exkurzie, Lvk
- ✓ tvorba ŠkVP
- ✓ uplatňovanie inovačných metód a foriem práce vo výchovno-vzdelávacom procese
- ✓ tvorivosť vo vyučovaní, pedagogická tvorivosť
- ✓ plnenie stanovených termínov

2. Mimopracovná činnosť a činnosť mimo vyučovania:

- ✓ vedenie školskej kroniky
- ✓ vedenie učiteľskej knižnice
- ✓ krúžková činnosť
- ✓ charitatívna činnosť
- ✓ získavanie sponzorstva
- ✓ vedenie metodických orgánov školy
- ✓ písanie zápisníc z pedagogických rád
- ✓ reprezentácia školy na verejnosti
- ✓ spolupráca s rodičmi, verejnosťou a inými inštitúciami
- ✓ skrášľovanie interiéru a exteriéru školy
- ✓ vydávanie školského časopisu
- ✓ publikačná a mediálna činnosť
- ✓ spokojnosť rodičov a žiakov s prácou učiteľa

Hodnotenie prebieha v dvoch rovinách:

1. neformálne hodnotenie

- je hodnotenie v priebehu výkonu práce /nástup na vyučovaciu hodinu, na dozor, na pracovisko, správanie k žiakom a rodičom, dodržiavanie pracovného poriadku, vzťah ku kolegom, ochota pomôcť druhým a pod.

2. formálne hodnotenie

- je racionálne a periodické, vykonáva sa pravidelne / výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov, odborné schopnosti učiteľa, zapájanie sa do súťaží a projektov, pedagogická dokumentácia, tvorba učebných pomôcok, ďalšie vzdelávanie učiteľa, mimoškolská činnosť, šírenie dobrého mena školy, práca v MZ a PK a pod./

- hospitačná činnosť, osobný pohovor
- finančné ohodnotenie pedagógov

Spôsoby vykonávania kontroly:

1. hodinová hospitácia

- hospitácia spojená s predhospitačným rozhovorom s učiteľom: triedna kniha, tematické plány prípravy na vyučovanie

2. krátka hospitácia

- 10 až 15 minútový pobyt v triede /atmosféra, pracovná disciplína žiakov a učiteľov/

Zameranie kontrolnej činnosti:

1. Vyučovací proces:

- * osobnosť učiteľa
- * prostredie triedy
- * didaktické postupy na dosahovanie cieľov
- * používanie alternatívnych prvkov
- * činnosť žiakov na vyučovacej hodine

2. Písomnosti:

- * pravidelné kontroly všetkých písomností a dokumentácie učiteľov

3. Prevádzková kontrola:

- * dodržiavanie rozvrhu hodín
- * ochrana školského majetku a majetku žiakov
- * vykonávanie dozoru na chodbách a v jedálni
- * včasný príchod do zamestnania
- * včasný príchod na vyučovaciu hodinu

c/ Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je:

- ✓ aby žiaci a rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- ✓ prezentácia výsledkov školy,
- ✓ konštatovanie úrovne stavu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ✓ ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- ✓ posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- ✓ oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení,
- ✓ posúdenie a vytváranie dobrého pracovného prostredia a klímy školy.

Monitorujeme pravidelne:

- ✓ Podmienky na vzdelanie
- ✓ Spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi
- ✓ Prostredie – klíma školy
- ✓ Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- ✓ Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ✓ Dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky
- ✓ Riadiaca činnosť v škole
- ✓ Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- ✓ Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- ✓ Kvalita výsledkov práce
- ✓ Úspešnosť absolventov v prijímaní na stredné školy

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- ✓ Hodnotiace porady a pedagogické rady
- ✓ Dotazníky pre žiakov a rodičov
- ✓ Dotazníky pre absolventov školy
- ✓ Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- ✓ SWOT analýza

Školské portfólio:

- ✓ logo, hymna, vlajka školy
- ✓ web stránka školy a internetová žiacka knižka
- ✓ spoločné akcie s rodičmi a organizáciami
- ✓ fotografie a videá /dokumentácia práce školy/
- ✓ informačné tabule v priestoroch školy

Hodnotením práce školy je každoročne vypracovaná **Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti a jej výsledkoch v príslušnom školskom roku**, v ktorej konštatujeme úroveň vzdelávania s návrhom opatrení prijatými na odstránenie zistených nedostatkov. Správa je prerokovaná na pedagogickej rade a schválená Radou školy do 15. 10. daného kalendárneho roka a predložená zriaďovateľovi našej školy.

18 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie sú rozpracované v pláne kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov podľa koncepcie, zamerania a potrieb školy. Presný harmonogram sa každoročne uvádza v pláne kontinuálneho vzdelávania školy.

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy	4
1 Veľkosť školy	4
2 Charakteristika žiakov	5
3 Charakteristika pedagogického zboru	6
4 Organizácia prijímacieho konania	6
5 Dlhodobé projekty	6
6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	7
7 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy	9
8 Škola ako životný priestor	11
9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	11
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	12
1 Pedagogický princíp školy	13
1.1 Ciele výchovy a vzdelávania:	14
1.2 Ďalšie ciele:	14
1.3 Zameranie školy	15
2 Stupeň vzdelania	15
2.1 Primárne vzdelávanie - I. stupeň ZŠ	15
2.1.1 Ciele primárneho vzdelávania	17
2.1.2 Profil absolventa primárneho stupňa	18
2.1.3. Vzdelávacie oblasti primárneho vzdelávania	21
2.2 Nižšie sekundárne vzdelávanie	26
2.2.1 Ciele nižšieho sekundárneho vzdelávania	27
2.2.2 Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania	27
2.2.3 Vzdelávacie oblasti nižšieho sekundárneho vzdelávania	31
3 Pedagogické stratégie	40
4. Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	42
5 Začlenenie prierezových tém primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania	49
6 Vzdelávacie štandardy	55
7 Školský rámcový učebný plán 2016/2017	57
8 Učebné osnovy	60
9 Začlenenie tém finančnej gramotnosti v ŠkVP	60
10 Začlenenie univerzálnej prevencie v ŠkVP	62
11 Začlenenie výchovy k ľudským právam v ŠkVP	65

12	Začlenenie environmentálnej výchovy v ŠkVP	67
13	Škola podporujúca zdravie – Zdravá škola - začlenenie v ŠkVP	68
14	Globálne vzdelávanie - začlenenie v ŠkVP	70
15	Bezpečne na internete - začlenenie v ŠkVP	71
16	Čitateľská gramotnosť- začlenenie v ŠkVP	72
17	Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia	73
18	Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov	81